

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

แผนปฏิบัติการ ของกรมควบคุมมลพิษ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบจำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย แผนระดับที่ ๑ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนระดับที่ ๒ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนระดับที่ ๓ หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และแผนระดับที่ ๒ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒ มาตรา ๑๖ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้กำหนดกรอบการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจของกรมควบคุมมลพิษให้ทันต่อสถานการณ์และตอบสนองการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษ เพื่อลดผลกระทบกับประชาชนและดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวิสัยทัศน์ของกรมควบคุมมลพิษ คือ **“น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หมดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน”** โดยได้พิจารณาความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมควบคุมมลพิษ แผนยุทธศาสตร์กรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) และกรอบการพัฒนาและเป้าหมายในระดับสากล นอกจากนี้ ได้วิเคราะห์ความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ของกรมควบคุมมลพิษทั้งที่เป็นโอกาสและปัญหาอุปสรรคที่อาจจะทำให้การปฏิบัติงานของกรมควบคุมมลพิษ มีความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุผลสำเร็จ เช่น การพัฒนา/ปรับปรุงกฎหมายฉบับใหม่ อาทิ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน พ.ศ. โดยผลการวิเคราะห์และเชื่อมโยงประเด็นดังกล่าวนี้จะเป็นส่วนสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ประกอบด้วย ๕ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) แผน ๓ ระดับ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ การแถลงผลการดำเนินงานของรัฐบาลรอบ ๓ เดือน และมอบนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ส่วนที่ ๓ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ส่วนที่ ๔ กรอบวงเงินภายใต้แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และส่วนที่ ๕ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ฉบับนี้ จะใช้เป็นกรอบในการเสนอคำขอจัดตั้งงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมมลพิษ ตามภารกิจกรมควบคุมมลพิษให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๑
ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs)	๕
แผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	
๒.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs)	๕
๒.๒ แผนระดับที่ ๑ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๗
๒.๓ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๑๒
๒.๔ แผนระดับที่ ๓ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๓๑
๒.๕ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗	๕๐
๒.๖ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๕๐
ส่วนที่ ๓ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๕๗
๓.๑ ภาพรวม	๕๗
๓.๒ รายละเอียดแผนปฏิบัติการ	๕๘
๓.๒.๑ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง	๕๘
๓.๒.๒ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย	๖๑
๓.๒.๓ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางน้ำ	๖๓
๓.๒.๔ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ	๖๗
๓.๒.๕ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะอากาศ	๗๐
ส่วนที่ ๔ กรอบวงเงินภายใต้แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๗๑
ส่วนที่ ๕ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล	๗๔
๕.๑ หลักการและเหตุผล	๗๔
๕.๒ การถ่ายทอดยุทธศาสตร์แบบบูรณาการ	๗๔
๕.๓ การติดตามประเมินผล	๗๕

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ ๑ ผังความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๔
รูปที่ ๒ สรุปสาระสำคัญแผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๕๔
รูปที่ ๓ กรอบวงเงินภายใต้แผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๗๑
รูปที่ ๔ โครงสร้างกรมควบคุมพิษ	๗๔

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ส่วนที่ ๑

บทสรุปผู้บริหาร

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๖ กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนห้าปีและรายปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ตามกรอบที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจของกรมควบคุมมลพิษให้ทันต่อสถานการณ์และตอบสนองการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษ ลดผลกระทบกับประชาชนและดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของกรมควบคุมมลพิษ “**น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน**” และได้พิจารณาความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมควบคุมมลพิษ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ กรอบการพัฒนาและเป้าหมายในระดับสากล แผนยุทธศาสตร์กรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) วิเคราะห์ความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ของกรมควบคุมมลพิษทั้งที่เป็นโอกาสและปัญหาอุปสรรคที่อาจจะทำให้การปฏิบัติงานของกรมควบคุมมลพิษมีความเสี่ยงที่จะไม่ได้บรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งการที่ได้ปรับโครงสร้างหน่วยงานโดยมีสำนักงานควบคุมมลพิษและสิ่งแวดล้อมทั้ง ๑๖ แห่ง มาสังกัดกรมควบคุมมลพิษ ทำให้มีหน่วยปฏิบัติงานในเชิงพื้นที่เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการฯ สรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์กรมควบคุมมลพิษ

“น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน”

พันธกิจกรมควบคุมมลพิษ

๑. พัฒนากฎหมาย มาตรฐาน เครื่องมือ และกลไกในการจัดการมลพิษที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจและสังคม
๒. กำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมายเพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
๓. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน เฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
๔. สร้างการรับรู้ สร้างภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการมลพิษ
๕. พัฒนาศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
๖. ประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนการจัดการมลพิษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและระหว่างประเทศ

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประกอบด้วย ๕ เรื่อง รวม ๑๓ โครงการ ได้แก่

๑. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง

เป้าหมาย : คุณภาพอากาศในพื้นที่เป้าหมายเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

โครงการสำคัญ

- ๑.๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง
- ๑.๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย
- ๑.๓ โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ

๒. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย

เป้าหมาย : การจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตรายของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

โครงการสำคัญ

- ๒.๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเพื่อลดผลกระทบด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

๓. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ

เป้าหมาย : คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเพณีการใช้ประโยชน์

โครงการสำคัญ

- ๓.๑ โครงการป้องกันและแก้ปัญหาคูณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเพณีการใช้ประโยชน์
- ๓.๒ โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน
- ๓.๓ โครงการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำแบบบูรณาการ
- ๓.๔ โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

๔. เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ

เป้าหมาย : มีเครื่องมือและกลไกที่ใช้ในการการบริหารจัดการมลพิษอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้รวดเร็วขึ้น

โครงการสำคัญ

- ๔.๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
- ๔.๒ โครงการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ
- ๔.๓ โครงการเพิ่มรายการผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการขับเคลื่อนการเลือกใช้สินค้าและบริการตามบัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๔.๔ สนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม

๕. เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ

เป้าหมาย : ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากสาขาการจัดการของเสียลดลง

โครงการสำคัญ

- ๕.๑ โครงการการบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันให้มีน้ำใช้และมีการบริหารจัดการน้ำและการสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนสำหรับทุกคน เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความปลอดภัย ความต้านทานและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างครอบคลุมและยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้มหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอื่นๆ อย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
แผนระดับที่ ๑	ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้านที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
แผนระดับที่ ๒	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) : ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ประเด็นที่ ๒๐ การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ
	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ : หมุดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก หมุดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน
	นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) : นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่
แผนระดับที่ ๓	๑. แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (ปรับปรุงครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) ๒. แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพน้ำของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ๓. แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) ๔. Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓ ๕. แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ๖. แผนที่น่าสนใจทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๓) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ๗. แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ๘. แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๕) ๙. แผนแม่บทจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ๓ ระยะ (ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕ ระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐) ๑๐. แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๗๓ สาขาการจัดการของเสียชุมชน (ฉบับปรับปรุง) ๑๑. แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ๑๒. แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ๑๓. แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗) ๑๔. เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
นโยบายรัฐบาล	คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) : รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และรักษาสมดุลของระบบนิเวศท้องถิ่น เพื่อให้เป็นรากฐานสำคัญในการดำรงชีวิต และเพิ่มขีดความสามารถของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รัฐบาลจะสร้างการมีส่วนร่วมในการรับมือกับภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะการแก้ปัญหา PM _{2.5} และการบริหารจัดการน้ำที่จะต้องได้รับความร่วมมือระหว่างประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลจะจัดการกับปัญหาการลักลอบกำจัดหรือฝังกลบกากอุตสาหกรรม/ของเสียอันตรายด้วยความเข้มงวด และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ พื้นที่ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ

รูปที่ ๑ ผังความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ส่วนที่ ๒

ความสอดคล้องกับ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)
แผน ๓ ระดับ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง
คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี)
และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

กรมควบคุมมลพิษได้พิจารณาความเชื่อมโยงของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) แผน ๓ ระดับ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ การแถลงผลการดำเนินงานของรัฐบาล รอบ ๓ เดือน และมอบนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สรุปภาพรวมตามรูปที่ ๑ และมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs)

ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ประเทศไทยและประเทศสมาชิกสหประชาชาติ รวม ๑๙๓ ประเทศ ร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (2030 Agenda for Sustainable Development) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) เป็นกลไกหลักในระดับประเทศ ในการขับเคลื่อนให้หน่วยงานไทยนำวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ไปปฏิบัติ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคส่วนต่าง ๆ อนึ่ง คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนชุดนี้ จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่สำคัญ คือ เสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ ดังนี้

๒.๑.๑ เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน

๑) เป้าประสงค์ ๖.๓ ปรับปรุงคุณภาพน้ำ โดยการลดมลพิษ ขจัดกาทิ้งขยะและลดการปล่อยสารเคมีอันตรายและวัตถุอันตราย ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงครึ่งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่และการใช้ซ้ำที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนทั่วโลก ภายในปี ๒๕๗๓

๒.๑.๒ เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความครอบคลุมปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง และยั่งยืน

๑) เป้าประสงค์ ๑๑.๖ ลดผลกระทบทางลบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากร รวมถึงการให้ความสำคัญกับคุณภาพอากาศและการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอื่นๆ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๒.๑.๓ เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

๑) เป้าประสงค์ ๑๒.๔ บรรลุเรื่องการจัดการสารเคมีและของเสียทุกชนิดตลอดวงจรชีวิตของสิ่งเหล่านั้นด้วยวิธีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ตกลงกันแล้ว และลดการปลดปล่อยสิ่งเหล่านั้นออกสู่อากาศ น้ำ และดินอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อจะลดผลกระทบทางลบต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด ภายในปี ๒๕๖๓

๒) เป้าประสงค์ ๑๒.๕ ลดการเกิดของเสียโดยให้มีการป้องกัน การลดปริมาณ การใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๓) เป้าประสงค์ ๑๒.๗ ส่งเสริมแนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่ยั่งยืน ตามนโยบายและการให้ลำดับความสำคัญของประเทศ

๒.๑.๔ เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

๑) เป้าประสงค์ ๑๓.๒ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ

๒.๑.๕ เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเล อย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑) เป้าประสงค์ ๑๔.๑ ป้องกันและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภทอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงขยะในทะเลและมลพิษจากธาตุอาหาร (Nutrient pollution) ภายในปี ๒๕๖๘

1 ๒.๒ แผนระดับที่ ๑ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐

(ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑)

๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (หลัก)

๑.๑) เป้าหมาย ๔ ด้าน ดังนี้

- ๑.๑.๑) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่น ต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล
- ๑.๑.๒) พัฒนาและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบ ทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ
- ๑.๑.๓) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ
- ๑.๑.๔) ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

๑.๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

(๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

- มีการวางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำบนพื้นฐานของการรักษาสมดุลนิเวศ ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ
- มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ระบบเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ของชุมชนให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

(๒) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

- ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตสีเขียวอย่างยั่งยืน
- สร้างระบบและกลไกการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ และควบคุมมลพิษในภาคการผลิต และการใช้มาตรการการตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบ พร้อมทั้ง ส่งเสริมให้มีการลดขยะเป็นศูนย์ จัดการขยะแบบเบ็ดเสร็จยั่งยืน การลดการปล่อยมลพิษและผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงการจัดการการปล่อยมลพิษจากภาคการผลิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจควบคู่กับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีมลพิษต่ำโดยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การมีระบบจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทที่เพียงพอและมีการจัดการมลพิษได้เป็นไปตามมาตรฐาน มีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการอย่างเคร่งครัด

- ส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวทั้งระบบ ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานของรัฐ มีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่ได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้ภาคเอกชนใช้สินค้าและบริการจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืนโดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๒) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

(๑) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล โดยปรับปรุงมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของประเทศตามมาตรฐานสากล

- บังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อมด้านดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพกับทุกภาคส่วนอย่างเคร่งครัด
- พัฒนามาตรฐานและระบบจัดการมลพิษกำเนิดใหม่ พร้อมทั้งจัดการมลพิษและแก้ไขฟื้นฟูผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้านดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพอันเกิดจากโครงการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ
- มีการพัฒนาและใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อลดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง ด้วยเป้าหมาย 3R (Reduce, Reuse, Recycle) พร้อมทั้งมีกลไกกำกับดูแลการจัดการขยะและมลพิษอย่างเป็นระบบทั้งประเทศ

๑.๒.๓) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๑) เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

- จัดให้มีระบบรวบรวมน้ำเสีย ระบบระบายน้ำ สำหรับภาคบริการในเขตเมือง
- จัดสรรน้ำในแต่ละภาคส่วน พร้อมทั้งการเพิ่มผลิตภาพของการใช้น้ำ โดยการใช้อย่างมีคุณค่า การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่

๑.๒.๔) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

(๑) พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม

- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคต โดยพัฒนาและยกระดับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่สำคัญ
- เข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และกระบวนการมีส่วนร่วมที่สร้างสรรค์ในโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ
- มีการพัฒนาและออกกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และองค์กรในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย

- ป้องกันแก้ไขปัญหารัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ครอบคลุม ทั้งปัญหาเดิม และปัญหาอุบัติใหม่อันจะทำให้เกิดการจัดการอย่างยั่งยืน สามารถเยียวยาฟื้นฟูบุคคล ชุมชน และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสียหายได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม
- พัฒนาความร่วมมือในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้ามพรมแดนกับประเทศอาเซียนและภูมิภาคอื่นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อป้องกันแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมของภูมิภาค

๑.๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ มีหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและแผนในการจัดการมลพิษ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลดผลกระทบจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยกรมควบคุมมลพิษมีบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนเศรษฐกิจ สีเขียว ด้วยการส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนให้ใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ ในการจูงใจให้ผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ มีการสร้างระบบและกลไกในการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีระบบการจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ทั้งในเรื่องของ การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การจัดการน้ำเสีย ในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวม ชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย ให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการน้ำเสียอย่างเป็นระบบ มีการจัดเก็บค่าบริการบำบัด น้ำเสีย พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด นำหลัก 3R มาใช้ ในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ผลักดันให้จังหวัด/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง จัดการขยะมูลฝอยชุมชนและของเสียอันตรายชุมชนอย่างถูกต้องในพื้นที่ตนเอง สนับสนุนการรวมกลุ่ม พื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมภาคเอกชนร่วมลงทุนด้านการจัดการ ขยะและของเสียอันตราย มีการพัฒนา ปรับปรุง เร่งรัดการออกกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม เช่น กฎหมายการจัดการ ขากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายการบริหารจัดการขยะ และขยะพลาสติก มีการดำเนินงาน ความร่วมมือระหว่างประเทศและการดำเนินงานตามพันธกรณีเพื่อบริหารจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน และ ป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายที่ ๑.๒ “ฟื้นฟูและสร้างใหม่ ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ”

๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (รอง)

๒.๑) เป้าหมาย ๔ ด้าน ดังนี้

- ๒.๑.๑) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนอง ความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
- ๒.๑.๒) ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
- ๒.๑.๓) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๒.๑.๔) กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

๒.๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๒.๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

(๑) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาประยุกต์ใช้

- มีระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่

๒.๒.๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนา ในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

(๑) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

- ใช้แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐในทุกระดับ
- การพัฒนากลไกหรือเครื่องมือในการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการในลักษณะหุ้นส่วน การพัฒนาระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคประชาชน และภาคส่วนอื่นในสังคม

๒.๒.๓) ภาครัฐมีความทันสมัย

(๑) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ

- ปรับโครงสร้างและระบบบริหารงานราชการใหม่ในรูปแบบที่มีความหลากหลาย มีการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเข้าสู่การเป็นสำนักงานสมัยใหม่ นำไปสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล
- ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร กฎ ระเบียบ ได้ตามสถานการณ์

(๒) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

- มีการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลมาใช้ในการบริหาร
- นำองค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา

๒.๒.๔) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(๑) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

- เพิ่มความยืดหยุ่นคล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุก ขั้นตอน ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักระบบคุณธรรม

(๒) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

- พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐและวางมาตรการที่เหมาะสมกับเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน และสร้างค่านิยมในการปฏิบัติงานเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม
- สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒.๒.๕) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๑) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

- กำหนดให้เจ้าพนักงานของรัฐต้องยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักเรื่องการขัดกันระหว่างประโยชน์บุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

๒.๒.๖) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

(๑) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง

- ปรับเปลี่ยนบทบาทของภาครัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวก ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สามารถตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลง
- ปรับปรุงแก้ไขและยกเลิกกฎหมายต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม เอื้ออำนวยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาประเทศ

(๒) การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม

- มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพ การใช้กฎหมาย บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

กรมควบคุมมลพิษมีความมุ่งมั่นที่จะนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยจะมีการนำระบบบริหารจัดการข้อมูลด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น ข้อมูลสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก ข้อมูลคุณภาพน้ำที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อนำเสนอข้อมูลผ่านแอปพลิเคชันและช่องทางต่าง ๆ เพื่อแจ้งเตือนให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส มีการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้ทันสมัย และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานภายในองค์กรให้เป็นระบบดิจิทัล เพื่อปรับตัวให้เป็นหน่วยงานภาครัฐที่ทันสมัย พัฒนาบุคลากรให้เป็นคนดีคนเก่ง โดยมีการส่งเสริมให้บุคลากรอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ศักยภาพ สมรรถนะ คุณธรรม จริยธรรม พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ เพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญและปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายที่ ๑.๑ “ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส”

๒.๓.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐)

(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

๑) ประเด็น (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (หลัก)

๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ (Y2)

๑.๑.๑) เป้าหมายและตัวชี้วัด

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑๘๐๐๐๑	สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน	อันดับของประเทศไทยด้านความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับโลก

๑.๑.๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดวิสัยทัศน์ “น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน” ซึ่งมีการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายของประเด็น (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน ที่ระบุว่า “สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน” ด้วย

๑.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ (หลัก) : การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมี ในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล มีเป้าหมายเพื่อจัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิด โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ผ่านการจัดทำระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ และลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ อาทิ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ การใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ก่อมลพิษ ส่งเสริมการลดหรือเลิกใช้สารเคมีอันตราย ควบคุม ป้องกันของเสียจากสินค้าจากต่างประเทศ ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมการจัดการมลพิษ

๑.๒.๑) เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย (Y1)

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑๘๐๔๐๑	คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์	สัดส่วนคุณภาพพื้นที่น้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำทะเล และแหล่งน้ำใต้ดินที่อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับประเภทของการใช้ประโยชน์ต่อพื้นที่เป้าหมาย
๑๘๐๔๐๒	คุณภาพอากาศและเสียงอยู่ในระดับมาตรฐานของประเทศไทย	(๑) สัดส่วนคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตและพื้นที่ทั่วไปอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานประเทศไทยต่อพื้นที่เป้าหมาย (๒) สัดส่วนคุณภาพเสียงในพื้นที่ริมถนนที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานประเทศไทยต่อพื้นที่เป้าหมาย

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑๘๐๔๐๓	การจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตราย สารเคมีในภาคการเกษตร และกากอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น	ดัชนีประสิทธิภาพการจัดการขยะ

๑.๒.๒) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ จัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเลคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ โดยกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องพิจารณาสถานการณ์ของประเทศและของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มุ่งเน้นการป้องกันผลกระทบล่วงหน้า โดยการสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีระบบนิเวศที่เปราะบางและพื้นที่เสี่ยงเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น และคำนึงถึงกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงและเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยหรือสิ่งแวดล้อม การลดและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดเป็นหลักการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง และพิจารณาถึงขีดความสามารถในการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำ รวมถึงการประยุกต์ใช้ระบบอนุญาตการระบายมลพิษ และหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ จัดการคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน โดยมีแนวทางและเป้าหมายที่สอดคล้องกับแนวโน้มสถานการณ์ในอนาคตทั้งในระยะสั้น ปานกลาง และระยะยาว ครอบคลุมถึงการบริหารจัดการหรือการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเชิงพื้นที่ โดยกำหนดมาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศในรูปของปริมาณรวม และเชิงพื้นที่ และกำหนดให้มีระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่ยังเป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่ สร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ของตนเอง กำหนดมาตรการควบคุมปริมาณการจราจรหรือยานพาหนะในพื้นที่ที่มีการจราจรหนาแน่นหรือพื้นที่เขตเมืองเมื่อเกิดภาวะวิกฤต รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านคุณภาพอากาศและเสียง เพื่อให้หน่วยงานท้องถิ่นติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศเสียงและความสั่นสะเทือนในพื้นที่ของตนเอง รวมทั้งมีระบบการแจ้งเตือนปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงที่สามารถเข้าถึงและทันเหตุการณ์รวมถึงการป้องกันและลดปัญหามลพิษข้ามแดน

(๓) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ จัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตรายและกากอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของประเทศกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน ครอบคลุมขยะชุมชน ของเสียอันตรายชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ และกากของเสียอุตสาหกรรม โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดมลพิษจากขยะและของเสียอันตรายจากแหล่งกำเนิด การบริหารจัดการควบคุมมลพิษจากการบำบัด กำจัดขยะ และของเสียอันตราย โดยปรับปรุงฟื้นฟู สถานที่กำจัดขยะให้ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการ สนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกประกาศสถานที่กำจัดขยะเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ กำหนดให้มีระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ และกำหนดมาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยส่งเสริมภาคเอกชนร่วมลงทุนด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการขยะ รวมทั้งมีมาตรการในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาบังคับใช้ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม การวางระบบการจัดการของเสียที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาเทคโนโลยีหรือผลิตภัณฑ์ใหม่บางประเภทที่คาดว่าจะเป็นปัญหาในอนาคต การจัดการขยะจากการก่อสร้างและ

การรื้อถอนสิ่งก่อสร้าง การสร้างกระบวนการรับรู้ให้กับประชาชนเกี่ยวกับปัญหามลพิษจากการจัดการขยะและของเสียอันตรายที่ไม่ถูกต้อง พร้อมทั้งทบทวนและตรวจสอบกลไกการบริหารจัดการขยะของประเทศทั้งระบบ ซึ่งรวมถึงผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้บริการ ผู้บริโภค ผู้กำจัด และหน่วยงานกำกับดูแล การจัดการมูลฝอยติดเชื้อยึดหลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมตามแนวทางพระราชรัฐ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศ บนฐานของความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่

(๔) แนวทางการพัฒนาที่ ๔ จัดการสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีอย่างถูกวิธีตามหลักวิชาการ และสนับสนุนการใช้สารชีวภาพให้มากขึ้น เพื่อลดต้นทุนการผลิต และสร้างความปลอดภัยในสุขภาพของทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค รวมทั้งลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจำกัดการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สำหรับการทำการเกษตรทุกประเภทเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสิ่งแวดล้อมในรูปแบบมาตรฐานสากล ได้แก่ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม โดยให้มีข้อกำหนดสำหรับการทำเกษตรทุกประเภท เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายของสารเคมีเกษตรออกสู่สิ่งแวดล้อม ได้แก่ น้ำใต้ดิน แม่น้ำ ลำคลอง แหล่งน้ำทะเล การชะล้างและตกค้างในดิน รวมทั้งการฟุ้งกระจายในอากาศ โดยจะต้องเป็นความรับผิดชอบของผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และผู้ใช้สารเคมีในการควบคุมป้องกันการแพร่กระจายของสารเคมีดังกล่าว และรับผิดชอบในการส่งเสริมความรู้และการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๑.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

กรมควบคุมมลพิษมีภารกิจในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด รวมทั้งมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยวางแผนการจัดการ ดังนี้

(๑) แนวทางการจัดการคุณภาพน้ำให้มีความเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด มีการขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การจัดการน้ำเสียในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจัดการน้ำเสียอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย มีการพัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพน้ำและมาตรฐานควบคุมมลพิษทางน้ำจากแหล่งกำเนิด เช่น มาตรการควบคุมผลกระทบจากมลพิษจากแผ่นดินต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งเฉพาะประเภทอุตสาหกรรม ๔ ประเภท ได้แก่ สถานประกอบการขนาดเล็กประเภทการผลิตสุรา สถานประกอบการขนาดเล็ก ประเภทโรงฆ่าสัตว์ เครื่องปรุงกลั่น รส หรือสีของอาหาร และอาหารจากแป้ง มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากท่าเรือ ท่าเทียบเรือ มาตรฐานควบคุมน้ำทิ้งจากเรือ มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากการเลี้ยงโคนม มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากการเลี้ยงสัตว์ปีก มาตรฐานน้ำทิ้งจากระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ซึ่งเป็นการลดและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด เป็นการจัดการมลพิษตั้งแต่ต้นทาง นอกจากนี้ มีการศึกษาความสามารถในการรองรับมลพิษ (Carrying capacity) ของแหล่งน้ำเป้าหมาย เพื่อจะนำมาใช้ในการพัฒนาระบบอนุญาตระบายมลพิษ มีการศึกษาและสนับสนุนแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการพิจารณาเก็บค่าธรรมเนียม (ค่าใช้น้ำ) เพื่อนำมาใช้ในการจัดการน้ำเสีย

(๒) แนวทางการจัดการคุณภาพอากาศ ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่วิกฤต ได้แก่ การบริหารจัดการแก้ไขปัญหามลพิษในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่หน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี การแก้ไขปัญหามลพิษจากสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง และการแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันจากการเผาป่าและการเผาในที่โล่งในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศ เสียง และมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสีย จากแหล่งกำเนิด ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการระบายมลพิษทางอากาศ (Carrying Capacity) ในพื้นที่วิกฤต เพื่อนำมากำหนดระบบการอนุญาตการระบายมลพิษในเชิงพื้นที่ บำรุงรักษา/ปรับปรุงสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ และเสียง รวมทั้งวางแผนจัดสร้างสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศและจัดหาเครื่องตรวจวัดฝุ่นละออง PM_{2.5} (Outdoor) เพิ่มเติม เพื่อให้มีข้อมูลคุณภาพอากาศครอบคลุมพื้นที่สำคัญทั่วประเทศ รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศจากแหล่งกำเนิด พัฒนาระบบคาดการณ์ปริมาณฝุ่นละอองเพื่อพยากรณ์สถานการณ์ฝุ่นละอองล่วงหน้า ๗ วัน เพื่อแจ้งเตือนประชาชน ทางแอปพลิเคชัน Air4Thai และ Facebook : ศูนย์แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ และระบบบริหารการเผาในที่โล่ง ป้องกันหมอกควันและลดฝุ่นละอองในพื้นที่ภาคเหนือ เพื่อนำมาใช้ในการคาดการณ์พยากรณ์และแจ้งเตือน และวางแผนเพื่อตัดสินใจในเชิงนโยบาย มีการกำหนดรูปแบบและวิธีปฏิบัติให้จังหวัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในพื้นที่ และมีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษ PM_{2.5} และข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

(๓) แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน โดยการสนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมภาคเอกชนให้ร่วมลงทุนด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย จัดทำหลักเกณฑ์/แนวทางด้านวิชาการในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษจากการกำจัดขยะและของเสียอันตราย ให้คำแนะนำในการปรับปรุง/ฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะให้ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการ ออกมาตรการและขับเคลื่อนมาตรการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และซากบรรจุภัณฑ์สารเคมี ขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดการขยะพลาสติกภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๗๓ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ขับเคลื่อนมาตรการลด คัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ การเลิกใช้โฟม และลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในหน่วยงานภาครัฐให้เป็นตามเป้าหมายที่กำหนด และติดตามประเมินผล พัฒนามาตรฐานการระบายมลพิษจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย มีการติดตามตรวจสอบผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแนวทาง การดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้บรรลุเป้าหมายทั้ง ๓ ข้อ คือ “คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดินและแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทรูปการใช้ประโยชน์ คุณภาพอากาศ เสียง และความ สั่นสะเทือนอยู่ระดับมาตรฐานของประเทศไทย และการจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตรายสารเคมีใน ภาคการเกษตรและการอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น”

๑.๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ (รอง) : การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว มีเป้าหมายในการสนับสนุนให้พื้นที่คุ้มครองได้รับการอนุรักษ์ คุ้มครอง เพื่อลดการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม ตลอดจนชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศ รวมทั้งการลดความขัดแย้งระหว่างสัตว์ป่า มนุษย์ และชุมชน ตลอดจนให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการป่าไม้เชิงพื้นที่ ผ่านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาประยุกต์ใช้ในการหยุดยั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า พัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ พัฒนาการของภาครัฐและออกกฎระเบียบเพื่อสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่ป่า สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวทั้งในเขตเมืองและเขตชุมชน ส่งเสริมการลงทุนและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการผลิตลดจนการบริโภคไปสู่การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน

๑.๓.๑) เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย (Y1)

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑๘๐๑๐๑	การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น	ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม
๑๘๐๑๐๒	พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น	สัดส่วนพื้นที่สีเขียวทุกประเภทต่อพื้นที่ทั้งประเทศ ได้แก่ (๑) พื้นที่ป่าธรรมชาติ (๒) พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ (๓) พื้นที่สีเขียวในเมืองและชนบท รวมทั้งป่าในเมืองและชุมชนเพื่อการเรียนรู้พักผ่อนหย่อนใจ

๑.๓.๒) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยพัฒนาและส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมและเมืองอุตสาหกรรม ตามแนวทางอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่สอดคล้องตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนตลอดจนส่งเสริมการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ที่ช่วยสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งการเพาะปลูก ปศุสัตว์และประมงตลอดห่วงโซ่คุณค่าและกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมติดฉลากสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีมาตรการเพื่อจำกัดการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องจักรที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามช่วงเวลาที่เหมาะสม พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีมาตรฐานตามแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมทั้งอุปสงค์ อุปทานและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่นมีการจัดการขยะและของเสียอันตรายอย่างถูกวิธี การพัฒนาและส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนให้สอดคล้องตามแนวทางเศรษฐกิจแบบองค์รวม ซึ่งครอบคลุมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว รวมทั้งการขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในระดับประเทศทั้งด้านการพัฒนาเครือข่ายที่ประกอบด้วยสมาชิกจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนส่งเสริมแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านฐานข้อมูลตลอดวัฏจักรชีวิต เครื่องมือ วิธีการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคม และการบังคับใช้กฎหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

๑.๓.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานให้มีการผลักดันให้ทุกภาคส่วนมีการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ออกข้อกำหนดหรือระเบียบในการใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการผลิตสินค้า และหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงเกณฑ์ข้อกำหนดรายการสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อยที่ ๑ คือ “การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น”

๑.๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ (รอง) : การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ มีเป้าหมายเพื่อขับเคลื่อนและเสริมสร้างศักยภาพการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศอย่างยั่งยืน ผ่านแนวทางการพัฒนาที่ครอบคลุมทั้งในมิติของการลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน

๑.๔.๑) เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย (Y1)

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑๘๐๓๐๑	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ลดลง	(๑) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมลดลง จากกรณีปกติ (๒) ดัชนีความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑.๔.๒) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กำหนดยุทธศาสตร์ระยะยาว ในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศไทย ที่สอดคล้องกับการพัฒนาในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจก ของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลการลด ก๊าซเรือนกระจกที่ครอบคลุมทุกสาขา ส่งเสริมให้เกิดการจัดทำรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกระดับ ทั้งระดับมาตรการของประเทศระดับองค์กร และผลิตภัณฑ์โดยมีความเชื่อมโยงของเครือข่ายข้อมูลในทุกภาคส่วน ดำเนินงานตามแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกในสาขาพลังงานและขนส่งกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ ผลิตภัณฑ์ และการจัดการของเสีย เช่น เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและ การจัดการคมนาคม ปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตแบบปล่อยคาร์บอนต่ำ ลดการเกิดของเสีย เป็นต้น

๑.๓.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

กรมควบคุมมลพิษได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามแผนปฏิบัติการลด ก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓ สาขาการจัดการของเสียชุมชน โดยการผลักดันให้ทุกภาคส่วน มีการจัดการและลดขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มีการคัดแยกและนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนเข้าสู่สถานที่กำจัด พัฒนาประสิทธิภาพสถานที่กำจัดมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลัก วิชาการ และกำหนดทิศทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจาก Controlled Dump เป็น Sanitary Landfill รวมทั้งนโยบายนำขยะไปเป็นพลังงาน (Waste to Energy) สนับสนุนการจัดการน้ำเสียชุมชนโดยการผลักดันให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนให้เพียงพอ สำหรับการรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๒) ประเด็น (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (รอง)

๒.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ (Y2)

๒.๑.๑) เป้าหมายและตัวชี้วัด

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑๙๐๐๐๑	ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น	ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ
๑๙๐๐๐๒	ผลผลิตของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้นในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ	ผลผลิตจากการใช้น้ำ
๑๙๐๐๐๓	แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี	สัดส่วนของแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติที่ไม่มีสิ่งรุกร้าผิวกฎหมายต่อแม่น้ำลำคลองและพื้นที่ชุ่มน้ำทั้งประเทศ

๒.๑.๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานโดยให้มีการสนับสนุนให้แหล่งกำเนิดมลพิษลดการใช้น้ำ มีการจัดการน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อให้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำเป็นไปตามมาตรฐานและประเภทของการใช้ประโยชน์ สนับสนุนให้ประชาชนลดการใช้น้ำและติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้มาตรฐานสำหรับครัวเรือน ซึ่งจะส่งเสริมการใช้น้ำอย่างประหยัดและลดปริมาณน้ำเสียที่จะปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม มีผลต่อการทำให้แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ และทำให้ระบบนิเวศดีขึ้น ซึ่งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อยเป้าหมายที่ ๑ คือ “ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น” เป้าหมายที่ ๒ คือ “ผลผลิตของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น ในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ” และเป้าหมายที่ ๓ คือ “แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี”

๒.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ (รอง) : การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งด้านการจัดหา การใช้ และการอนุรักษ์ โดยมีแนวทางการดำเนินการเพื่อชุมชน เพื่อสิ่งแวดล้อม การจัดการในภาวะวิกฤติ และการบริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล ผ่านการดำเนินการในกรอบลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะต้องพัฒนา ยุทธศาสตร์แนวทางและระบบการจัดการน้ำให้ทันสมัย มีคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และทุนทางสังคมในแต่ละพื้นที่เข้าช่วย ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของประเทศและโลก

๒.๒.๑) เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย (Y1) (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑๙๐๑๐๑	ระดับความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้น	(๑) ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภค (๒) ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๒) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ จัดการน้ำเพื่อชุมชนชนบท พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ โดยจัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณคุณภาพ และราคาที่เข้าถึงได้ ส่งเสริมบทบาทท้องถิ่น ในการลงทุน และการจัดบริการด้านน้ำและสุขาภิบาลในชุมชน มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสมกับการพัฒนาในมิติเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ จัดการน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมฟื้นฟู อนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พักน้ำแหล่งน้ำธรรมชาติ (รวมลำน้ำ) แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำจากเมืองชายฝั่ง ที่สอดคล้องกับการแก้ปัญหาที่อิงธรรมชาติ (Nature-based Solution) ให้มีปริมาณและคุณภาพน้ำ และใช้ประโยชน์ได้ตามเกณฑ์ของแต่ละลุ่มน้ำ และจัดทำแผนและดำเนินการป้องกัน พื้นที่ รักษา ร่วมกับแผนรักษาเขตต้นน้ำ และการอนุรักษ์ฟื้นฟู รักษาสภาพสิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำธรรมชาติ (รวมลำน้ำ) ตามพื้นที่ที่กำหนดตามความสำคัญ และข้อตกลงที่มีของแต่ละลุ่มน้ำ โดย (๑) มีการควบคุมปริมาณน้ำ การดูแลคุณภาพน้ำในลำน้ำ (๒) การจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาให้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ/แหล่งน้ำสำรอง และ (๓) กำหนดกติกาดูแลสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นเพื่อการจัดการ (เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย การดูแลสารเคมีภาคเกษตร การสูญเสียพื้นที่ป่า คุณภาพน้ำ น่านน้ำ และส่งเสริมมาตรการจูงใจทางเศรษฐศาสตร์ ในการอนุรักษ์น้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างเหมาะสม)

๑.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การจัดการน้ำเสียในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำ/ปรับปรุงมาตรฐานควบคุมมลพิษทางน้ำจากแหล่งกำเนิด รวมทั้งติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำจากแหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา และตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านได้ครอบคลุมตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อย คือ “ระดับความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้น”

๒.๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ (รอง) : การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ผ่านการจัดการน้ำในเขตเมือง ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ มีแนวทางการใช้น้ำที่เหมาะสมกับทรัพยากรน้ำที่มีอยู่จำกัดในแต่ละพื้นที่ และคำนึงถึงศักยภาพของน้ำในการรองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มสูงขึ้นจากการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของเมืองในอนาคต โดยการจัดหาและใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า การลดความสูญเสีย และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

๒.๓.๑) เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย (Y1) (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑๙๐๒๐๑	ระดับความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมืองเพิ่มขึ้น	ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมือง

๒.๓.๒) แนวทางการพัฒนา

(๑) **แนวทางการพัฒนาที่ ๑ จัดการน้ำในเขตเมือง** จัดให้น้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมืองเพื่อการอยู่อาศัย การพาณิชย์และบริการ พร้อมระบบจัดการน้ำในเขตเมือง มีระบบแผนผังน้ำ ระบบกระจายน้ำดี ระบบรวบรวมและจัดการน้ำเสีย ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ คุณภาพในทางน้ำ สำหรับภาคบริการในเขตเมือง รวมถึงน้ำสำหรับผู้มีรายได้ต่ำในชุมชนเมืองให้เพียงพอต่อความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดย (๑) พัฒนาระบบน้ำในเมืองที่มีความเชื่อมโยง มีแหล่งน้ำสำรอง ทบทวน และจัดทำแผนตามความสำคัญของแต่ละพื้นที่ โดยใช้น้ำจากหลายแหล่ง การใช้น้ำซ้ำในพื้นที่วิกฤติ และ (๒) สร้างระบบระบายน้ำ ระบบกักเก็บน้ำในเมือง รวมถึงแนวคิดเมืองซับน้ำ (sponge city) เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ น้ำท่วมและน้ำแล้งในเมือง ชุมชนแออัด และพื้นที่รอบนอก

(๒) **แนวทางการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มผลผลิตภาพของการใช้น้ำ** โดยการใช้ใช้อย่างมีคุณค่า การใช้น้ำซ้ำ การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งและการใช้น้ำทุกภาคส่วน พร้อมเพิ่มการเก็บกักน้ำในพื้นที่

๑.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ การเพิ่มผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรจัดการน้ำเสียในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำ/ปรับปรุงมาตรฐานควบคุมมลพิษทางน้ำจากแหล่งกำเนิด และติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำทะเล รวมทั้งตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อย คือ “ระดับความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมืองเพิ่มขึ้น”

๒.๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ (รอง) : การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ มีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ ผ่านการสำรวจพิสูจน์แนวเขตแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ และขึ้นทะเบียนแนวเขตแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ การทำแผนรื้อถอนสิ่งก่อสร้างและอาคารที่รุกล้ำแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ และรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน การอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติในทุกมิติ เช่น ด้านการระบายน้ำ เก็บกักน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ ขยะวัชพืช สิ่งกีดขวางทางน้ำ การบำรุงรักษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำ สุนทรียภาพทางธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น ให้ความสำคัญกับการบริหารเชิงพื้นที่ ตลอดจนมีการจัดทำข้อกำหนดในการออกแบบทั้งเชิงภูมิสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ

๒.๔.๑) เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย (Y1) (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๑๙๐๓๐๑	แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศมีระบบนิเวศและทัศนียภาพที่ดี มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น	(๑) สัดส่วนความสำเร็จของพื้นที่ลำคลองสายหลักในเขต กทม. ส่วนที่เหลือที่ได้รับการฟื้นฟู ต่อพื้นที่เป้าหมาย (๒) สัดส่วนความสำเร็จของพื้นที่ลำน้ำสายหลักใน ๒๒ กลุ่มน้ำที่ได้รับการฟื้นฟู ต่อพื้นที่เป้าหมาย (๓) สัดส่วนความสำเร็จของพื้นที่ชุ่มน้ำและแหล่งน้ำที่ได้รับการฟื้นฟู ต่อพื้นที่เป้าหมาย (๔) สัดส่วนพื้นที่ชุมชน (นอกเขต กทม. ที่เป็นชุมชนขนาดใหญ่) ริมแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีระบบนิเวศและทัศนียภาพดีมีคุณภาพได้มาตรฐาน ต่อพื้นที่เป้าหมาย

๒.๔.๒) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ อนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติในทุกมิติ เช่น ด้านการระบายน้ำ เก็บกักน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ ขยะวัชพืชสิ่งกีดขวางทางน้ำ การบำรุง รักษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำ สุนทรียภาพทางธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น โดยศึกษาปัญหาและผลกระทบทุกมิติของแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ประเมินและจัดทำข้อมูลเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ อาทิ การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ริมน้ำ การเปลี่ยนแปลงทางอุทกวิทยา การลดลงของน้ำใต้ดิน คุณภาพน้ำ การบำบัดน้ำเสีย การเชื่อมต่อของเส้นทางน้ำ รณรงค์สร้างความรู้และปลูกจิตสำนึก ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน จัดทำแผนอนุรักษ์ ฟื้นฟู แม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติอย่างบูรณาการ และมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือควบคุมการปล่อยน้ำเสียออกสู่แหล่งน้ำที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งกำหนดมาตรการและกฎระเบียบจัดการขยะในแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ รวมทั้งจัดทำคู่มือ/แผนพับ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการไม่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการกำจัดวัชพืชอย่างเป็นระบบในเชิงพาณิชย์โดยการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือสำหรับแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติและสำรวจและรื้อถอนสิ่งก่อสร้างเก่า ที่ไม่มีประโยชน์และไม่ใช้งานแล้วในแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ฝายเก่า อาคารชลศาสตร์ และหลักरो เป็นต้น ตลอดจนกำจัดสิ่งกีดขวางที่เป็นโครงสร้างชั่วคราวหรือวัสดุต่าง ๆ ที่อยู่ใต้สะพานข้ามแม่น้ำลำคลอง เช่น นั่งร้าน เศษวัสดุก่อสร้างและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ

๑.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ขับเคลื่อนและผลักดันการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การจัดการน้ำเสียในการจัดสร้างและฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ และศักยภาพของท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดทำ/ปรับปรุงมาตรฐานควบคุมมลพิษทางน้ำจากแหล่งกำเนิด ซึ่งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนย่อย คือ “แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศมีระบบนิเวศและทัศนียภาพที่ดีมีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น”

๓) ประเด็น (๒๐) การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ (รอง)

๓.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ (Y2)

๓.๑.๑) เป้าหมายและตัวชี้วัด

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๒๐๐๐๐๑	บริการของรัฐบาลมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ	ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ
๒๐๐๐๐๒	ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้	(๑) ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (๒) สัดส่วนหน่วยงานระดับกรมที่มีระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐที่อยู่ในระดับ ๔ ขึ้นไป ต่อหน่วยงานภาครัฐระดับกรมทั้งหมด

๓.๑.๒) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมควบคุมมลพิษพัฒนาการให้บริการเพื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ข้อมูลและบริการอื่น ๆ เช่น การนำเสนอข้อมูลผ่านแอปพลิเคชัน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส การรับเรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษ โดยรับแจ้งผ่านสายด่วน ๑๖๕๐ เว็บไซต์ แพนเพจกรมควบคุมมลพิษ เพื่อพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้สะดวก รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุเป้าหมาย คือ “ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้”

๓.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ (รอง) : การพัฒนาบริการประชาชน มีเป้าหมายให้งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาการบริการภาครัฐ โดยภาครัฐยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดยภาครัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ให้การบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐบาลอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และสร้างประโยชน์สุขแก่ประชาชน

๓.๒.๑) เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย (Y1)

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๒๐๐๑๐๑	งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น	สัดส่วนของกระบวนการที่ปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลต่อกระบวนการทั้งหมดที่สามารถปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล

๓.๒.๒) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ โดยภาครัฐจัดสรรรูปแบบบริการให้มีความสะดวก มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้งอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน และการดำเนินธุรกิจ อาทิ การบูรณาการขั้นตอนการออกใบอนุญาตต่าง ๆ การให้บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพสะดวก รวดเร็วและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลอย่างคุ้มค่า มีความรวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย ลดข้อจำกัดทางกายภาพ เวลา พื้นที่และตรวจสอบได้ ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล เพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด

(๓) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ปรับวิธีการทำงาน จาก “การทำงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด” เป็น “การให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ” ปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบริการภาครัฐที่มีคุณค่าและได้มาตรฐานสากล โดยเปลี่ยนจากการทำงานด้วยมือ เป็นการทำงานบนระบบดิจิทัลทั้งหมด เชื่อมโยงและบูรณาการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐเข้าด้วยกันเสมือนเป็นองค์กรเดียว มีการพัฒนาบริการเดิมและสร้างบริการใหม่ที่เป็นพลวัตสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์และขับเคลื่อน โดยความต้องการของประชาชน ภาครัฐกิจ และผู้ใช้บริการ และเปิดโอกาสให้เสนอความเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐได้อย่างสะดวกทันสถานการณ์

๓.๒.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาบริการประชาชน

กรมควบคุมมลพิษมีการพัฒนางานบริการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วยการนำนวัตกรรมและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริการเพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนได้อย่างรวดเร็ว โดยการเผยแพร่ข้อมูลผ่านแอปพลิเคชัน เว็บไซต์ แพนเพจกรมควบคุมมลพิษ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างสะดวก รวดเร็ว และปรับเปลี่ยนองค์กรไปเป็นหน่วยงานภาครัฐดิจิทัลที่ทันสมัย ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุเป้าหมาย คือ “งานบริการภาครัฐ ที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น”

๓.๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ (รอง) : การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ มีเป้าหมายให้ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว ผ่านการพัฒนาให้ภาครัฐมีระบบบริหารงานที่ทันสมัยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน เป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในอนาคต ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้ทำให้การปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐเปลี่ยนแปลงไปโดยไม่เพียงแต่ต้องปฏิบัติราชการให้แล้วเสร็จเท่านั้น แต่ต้องปฏิบัติราชการโดยรวดเร็ว ถูกต้อง เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเป็นเลิศ

๓.๓.๑) เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อย (Y1)

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
๒๐๐๔๐๑	ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว	สัดส่วนของหน่วยงานที่มีเกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ ๔.๐ ที่อยู่ในระดับก้าวหน้าขึ้นไป ต่อหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด

๓.๓.๒) แนวทางการพัฒนา

(๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล รองรับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนและทันการเปลี่ยนแปลง โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ

การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างองค์กรทั้งภายในและภายนอกภาครัฐแบบอัตโนมัติ อาทิ การสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ภาครัฐสามารถใช้ร่วมกัน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานเดียวกันและข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อให้ภาครัฐกิจ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะเฉพาะทางของบุคลากร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะสูงขึ้น

(๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ มีการพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐให้ทุกภาคส่วน สามารถเข้าถึง แบ่งปัน และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและสะดวก รวมทั้งนำองค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการเสริมสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบบริการและการบริหารจัดการภาครัฐอย่างเต็มศักยภาพ

(๓) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบบริหารงานใหม่ มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย สามารถตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกมิติ ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์การแบบราชการและวางกฎเกณฑ์มาตรฐานกลางอย่างตายตัว มีขนาดที่เหมาะสมกับภารกิจ ปราศจากความซ้ำซ้อนของการดำเนินการกิจ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ โครงสร้างองค์การระบบบริหารงาน รวมทั้งวางกฎระเบียบได้เองอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เน้นทำงานแบบบูรณาการไร้รอยต่อและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานและมีผลสัมฤทธิ์เทียบได้กับมาตรฐานระดับสากล นอกจากนี้ยังมีความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อวิเคราะห์คาดการณ์ล่วงหน้า และทำงานในเชิงรุก สามารถนำเทคโนโลยีอันทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าในการทำงาน

๓.๓.๓) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

กรมควบคุมมลพิษมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานภายในองค์กรให้เป็นระบบดิจิทัล มีการจัดทำแผนทรัพยากรบุคคล เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ การเพิ่มสมรรถนะ/ทักษะในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้สูงขึ้น พัฒนาระบบบริหารราชการของกรมควบคุมมลพิษให้เป็นหน่วยงานที่ทันสมัย มีขีดสมรรถนะสูง และมีความยืดหยุ่นเกิดความคล่องตัวในการทำงาน ซึ่งจะส่งเสริมการบรรลุเป้าหมาย คือ “ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล และมีความคล่องตัว”

๒.๓.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๕)

๑) หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (หลัก)

๑.๑) เป้าหมายที่ ๓ การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

๑.๑.๑) ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เพิ่มขึ้น โดยมีอัตราการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ของประเทศ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔๐ ของปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ภายในปี ๒๕๗๐

๑.๑.๒) ตัวชี้วัดที่ ๓.๓ ปริมาณขยะต่อหัวในปี ๒๕๗๐ ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑๐

๑.๒) กลยุทธ์การพัฒนา

๑.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและบริการตามแนวทางทางเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ นำหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิตมาใช้ ผลักดันให้ภาคเอกชน มีการลงทุนเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตและการบริการให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้เกิดการใช้ที่น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ และส่งเสริมให้นำหลักการลดของเสียให้เหลือน้อยที่สุดมาใช้ในขั้นตอนการผลิตและบริการ การใช้พลังงานสีเขียว ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงกลไกสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตไปสู่การลดปริมาณการปล่อยคาร์บอน

๑.๒.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างรายได้สุทธิให้ชุมชน ท้องถิ่น และเกษตรกร จากเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบตลอดห่วงโซ่ในระดับชุมชน สนับสนุนการลดและคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบในชุมชน ส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะก่อนทิ้งเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการนำมาเป็นวัสดุในการผลิตในชุมชนและเป็นวัตถุดิบให้โรงงาน ส่งเสริมการแปรรูปขยะมูลฝอยและวัตถุดิบที่เหลือจากกระบวนการผลิตเป็นพลังงาน สร้างชุมชนต้นแบบที่มีความสามารถในการคัดแยกขยะและนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สร้างรายได้ โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่

๑.๒.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ สร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการผลิตให้เพียงพอและมีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัดและขีดความสามารถในการฟื้นตัว สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน แบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม ดำเนินการประเมินมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(๒) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากส่วนเหลือของกระบวนการผลิตให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลายปราศจากเศษเหลือและของเสียจากอุตสาหกรรมเกษตรกรรม และขยะอาหาร เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์การไหลของวัสดุ เพื่อบริหารจัดการของเหลือจากการผลิตและการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบกลไกหมุนเวียนใช้ประโยชน์เศษเหลือในภาคอุตสาหกรรม เศษวัสดุ การเกษตร ลดการสูญเสียที่เกิดขึ้นในขั้นตอนก่อนถึงผู้บริโภคและขยะอาหาร รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อเชื่อมโยงผู้ประกอบการเศรษฐกิจหมุนเวียนให้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้และนวัตกรรม ตลอดจนปรับปรุงกฎระเบียบให้สนับสนุนการนำของเสียจากอุตสาหกรรมที่ยังมีประโยชน์ให้สามารถนำกลับมาใช้ได้

๑.๒.๔) กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ ส่งเสริมงานวิจัยเทคโนโลยีและพัฒนาแพลตฟอร์มสนับสนุนธุรกิจรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ นำเทคโนโลยีนวัตกรรมที่ทันสมัย ความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาและนวัตกรรมท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและลดของเสียจากกระบวนการผลิต ส่งเสริมการพัฒนาแพลตฟอร์มบริหารจัดการข้อมูลและแพลตฟอร์มเสริมสร้างความสามารถในการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ การบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือพัฒนาเทคโนโลยีการออกแบบเชิงนิเวศ การจัดการของเสีย การพัฒนาธุรกิจ และการแลกเปลี่ยนวัสดุเหลือใช้ระหว่างธุรกิจและอุตสาหกรรม

(๒) กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๖ พัฒนาระบบข้อมูล/องค์ความรู้/มาตรฐาน/กฎหมาย/มาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ ปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วน ใช้มาตรการทางการเงินและการคลัง เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน ลดมลพิษ และใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้และแนวปฏิบัติด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและหน่วยงานส่วนกลาง ท้องถิ่นและชุมชน ในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการก่อมลพิษ และส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๕) กลยุทธ์ที่ ๕ การปรับพฤติกรรมทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพเข้าสู่วิถีชีวิตใหม่อย่างยั่งยืน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๒ สร้างแรงจูงใจ และทัศนคติในการดำรงชีวิตของผู้บริโภคเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การบริโภคที่ยั่งยืน พัฒนากลไก เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ และไม่ใช่เศรษฐศาสตร์เพื่อจูงใจและกระตุ้นให้ผู้บริโภคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่วิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้และมีความโปร่งใส ส่งเสริมแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการรีไซเคิลขยะและบรรจุภัณฑ์ในบ้านเรือน ส่งเสริมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ อาทิ ฉลากสีเขียว ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และฉลากพลังงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริโภค

๒) หมวดหมู่ที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก (รอง)

๒.๑) เป้าหมายที่ ๓ การสร้างความพร้อมของปัจจัยสนับสนุนอย่างเป็นระบบ

๒.๑.๑) ตัวชี้วัดที่ ๓.๔ มลพิษทางอากาศ (ฝุ่นละอองที่มีขนาดเล็กกว่า ๒.๕ ไมครอน) และปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคคมนาคมขนส่งลดลงร้อยละ ๔ ต่อปี

๒.๒) กลยุทธ์การพัฒนา

๒.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การส่งเสริมให้ผู้ใช้นานยนต์ในภาคส่วนต่าง ๆ ปรับเปลี่ยนมาใช้นานยนต์ไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมการใช้นานยนต์ไฟฟ้าในระบบขนส่งสาธารณะ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ในทุกประเภทของยานยนต์ไฟฟ้า โดยอาศัยกลไกการจัดซื้อที่มีการกำหนดเงื่อนไขที่ส่งเสริมให้เกิดการผลิตในประเทศ หรือการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์

(๒) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ จัดทำแผนประชาสัมพันธ์ยานยนต์ที่ปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ รวมถึงส่งเสริมการจัดทำโครงการนำร่องเพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจแก่ประชาชน

๓) หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (รอง)

๓.๑) เป้าหมายที่ ๒ ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง

๓.๑.๑) ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ การมีแผนจัดการป้องกันความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่สำคัญ

๓.๒) กลยุทธ์การพัฒนา

๓.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๕ การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อบริหารจัดการ และลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๑ พัฒนากลไกความร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดการภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน อาทิ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำโขง การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามพรมแดน ทั้งในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคี โดยการจัดทำบันทึกความเข้าใจ ความร่วมมือทางวิชาการด้านการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกัน ตลอดจนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมกัน

๔) หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน (รอง)

๔.๑) เป้าหมายที่ ๑ การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้

๔.๑.๑) ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐

๔.๒) กลยุทธ์การพัฒนา

๔.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก และประหยัด

- (๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐควบคู่กับพัฒนาการบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานของภาครัฐจากการควบคุมมาเป็นการกำกับ ดูแลหรือเพิ่มความสะดวก รวดเร็ว โดยเฉพาะขั้นตอนการอนุมัติ อนุญาตต่าง ๆ พร้อมทั้งปรับกระบวนการทำงานภาครัฐโดยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นและให้มีการเชื่อมโยงการให้บริการระหว่างหน่วยงานแบบบูรณาการ โดยกำหนดเป้าหมายการบริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จในทุกบริการที่ภาครัฐยังต้องดำเนินการให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ระดับนโยบาย แผนงบประมาณ กำลังคน และการติดตามประเมินผล ให้เป็นเอกภาพ สู่เป้าหมายร่วมกัน

๔.๒.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

- (๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เร่งทบทวนบทบาทภาครัฐและกระจายอำนาจการบริหารจัดการภาครัฐ โดยปรับบทบาทและภารกิจใหม่ให้รองรับแนวทางการพัฒนาประเทศและสถานการณ์ในอนาคต ส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารจัดการภาครัฐ โดยเฉพาะในเรื่องโครงสร้างภาครัฐ อัตรากำลัง งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างให้เกิดความยืดหยุ่น คล่องตัว มีประสิทธิภาพในการบริหารของส่วนราชการและจังหวัด และแก้ไขปรับปรุงพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ให้เอื้อต่อการกระจายอำนาจของส่วนราชการและบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีศักยภาพพร้อมรับภารกิจจากส่วนกลางไปดำเนินการได้ ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดกลไกที่สามารถให้หน่วยงานของรัฐสามารถปรับเปลี่ยนการทำงานหรือสร้างนวัตกรรมโดยไม่ติดอยู่ภายใต้กรอบเงื่อนไขของกฎระเบียบเดิมโดยเร็วเป็นอันดับแรก
- (๒) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ประชาชน องค์กร เครือข่าย และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐผ่านช่องทาง การติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่หลากหลาย มีการบูรณาการการบริหารจัดการและนำไปประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐ ในการแก้ปัญหาและการพัฒนาร่วมกัน เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน

๔.๒.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ

- (๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล โดยออกแบบกระบวนการทำงานใหม่ ยกเลิกการใช้เอกสารและขั้นตอนการทำงานที่หมดความจำเป็น หรือมีความจำเป็นน้อย นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ตลอดกระบวนการทำงาน ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผล โดยเฉพาะการให้บริการประชาชนและผู้ประกอบการให้มีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว มีช่องทาง และรูปแบบการให้บริการที่หลากหลายที่สอดคล้องกับการทำงานแบบดิจิทัล

๒.๓.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๖)

๑) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

๑.๑) กลยุทธ์

๑.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๒ การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างสมดุลและยั่งยืน ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการประมงและการเพาะเลี้ยงทางทะเลอย่างถูกกฎหมายและยั่งยืน เพื่อรักษาสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมทั้งอนุรักษ์ พืชน้ำ และคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามลพิษทางทะเลและขยะทะเล

๒) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒.๑) กลยุทธ์

๒.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น และป้องกันความเสี่ยงใหม่ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงภัยซ้ำซ้อน โดยเฉพาะอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม สึนามิ และอัคคีภัย หรือเหตุอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อาทิ ภัยจากสารเคมีรั่วไหล และปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล

๓) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

๓.๑) กลยุทธ์

๓.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย และเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดันความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ประเด็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นโรคติดต่ออุบัติใหม่

๓.๑.๒) กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศรอบบ้านและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ผลักดันกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงที่สำคัญ อาทิ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเด็นยาเสพติด และประเด็นการค้ามนุษย์ เป็นต้น

๔) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๔.๑) กลยุทธ์

๔.๑.๑) กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

(๑) กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล โดยพิจารณาบนพื้นฐานประเด็นที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนความมั่นคง โดยเฉพาะความมั่นคงทางชายแดน ความมั่นคงทางทะเล ผู้หลบหนีเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ยาเสพติด สาธารณภัย ความมั่นคงทางไซเบอร์ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ตลอดจนประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

๒.๓.๔ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

(ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่ของกรม ควบคุมมลพิษ คือประเด็นปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ ซึ่งกำหนดเป้าหมาย ได้แก่

- ๑) ปรับปรุงแก้ไขวิกฤตการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของเขตควบคุมมลพิษ
- ๒) เพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษซึ่งเป็นผลจากการแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า ๓ พื้นที่ในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และ
- ๓) เพื่อกำหนดมาตรการการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในพื้นที่ควบคุมมลพิษแทนการประกาศเขตควบคุมมลพิษ

อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาโครงการประเมินผลเพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษตามแผนการปฏิรูปประเทศ โดยศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สรุปว่าเขตควบคุมมลพิษ ๑๘ พื้นที่ใน ๑๓ จังหวัด ไม่มีพื้นที่ใดที่มีความพร้อมในการยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ เนื่องจากคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งนี้ ทุกพื้นที่ยังขาดการดำเนินการได้ตามตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ การมีระบบการบำบัดมลพิษด้านขยะและน้ำเสียที่ครอบคลุมพื้นที่ ระดับมลพิษไม่เป็นไปตามค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ และไม่มีข้อมูลที่สามารถระบุผลกระทบของมลพิษต่อสุขภาพอนามัย ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานเขตควบคุมมลพิษคือไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ และการกำกับดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษยังไม่ทั่วถึงและเข้มงวดเพียงพอ

ภายหลังแผนการปฏิรูปประเทศสิ้นสุดลงในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ มีมติให้หน่วยงานของรัฐบาลดำเนินการปฏิรูปประเทศไปดำเนินการต่อเนื่องผ่านกลไกของแผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ และการดำเนินงานต่างๆ ของหน่วยงาน และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ ได้รับทราบมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎระเบียบและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป

3 ๒.๔ แผนระดับที่ ๓ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๔.๑ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
(ปรับปรุงครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

๑) เป้าหมายในภาพรวม

๑.๑) ประชาชนทั้งในเมืองและชนบท มีน้ำอุปโภคและน้ำดื่มเพียงพอ ได้มาตรฐานสากลในราคาที่เหมาะสม มีการประหยัดน้ำทุกภาคส่วนทั้งภาคอุตสาหกรรมและครัวเรือน รวมทั้งมีความสามารถในการบริหารจัดการน้ำระดับชุมชน และท้องถิ่น

๑.๒) สามารถจัดหาน้ำเพื่อการผลิต (เกษตร อุตสาหกรรม) ได้อย่างสมดุลระหว่างศักยภาพกับความต้องการ มีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด ผลผลิตสูงขึ้น รวมทั้งสามารถจัดหาน้ำบรรเทาผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนให้เพียงพอต่อการดำรงชีพและการทำการเกษตรในฤดูฝน

๑.๓) มีระบบป้องกันน้ำท่วมและอุทกภัยที่มีประสิทธิภาพ ทั้งโครงสร้างและการบริหารจัดการ มีผังการระบายน้ำทุกระดับ การบริหารพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ชะลอน้ำ

๑.๔) ป่าต้นน้ำได้รับการฟื้นฟู สามารถชะลอการไหลบ่าของน้ำ มีการใช้ประโยชน์จากลุ่มน้ำตามผังที่กำหนด มีการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลาดชันทั้งในพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่เกษตร

๑.๕) การฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ชุมชนขนาดใหญ่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่สิ่งแวดล้อม มีการจัดการโดยการป้องกันและลดน้ำเสียที่ต้นทาง ป้องกันน้ำเค็มและการกัดเซาะปากแม่น้ำในพื้นที่เฉพาะ

๑.๖) มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีธรรมาภิบาล ทันสมัย มีกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ มีโครงสร้างองค์กรเหมาะสมในการบริหารจัดการน้ำทุกระดับ สามารถบริหารจัดการตามแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ ระบบ และกลไกการจัดสรรน้ำ รวมทั้ง มีระบบฐานข้อมูลทรัพยากรมนุษย์ และงานวิจัยเพียงพอในการตัดสินใจและบริหารจัดการ

๒) ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค (หลัก)

๒.๑) เป้าประสงค์ : จัดหาน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่ชุมชน ครบทุกหมู่บ้าน ชุมชนเมือง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้านที่มีอายุการใช้งานยาวนาน ลดความซ้ำซ้อนเขตบริการประปา รวมทั้งการจัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาน้ำดื่มให้ได้มาตรฐานในราคาที่เหมาะสม ลดน้ำสูญเสียในระบบจำหน่าย และการประหยัดน้ำโดยลดการใช้น้ำภาคครัวเรือน ภาคบริการ และภาคราชการ

๒.๒) กลยุทธ์

๒.๒.๑) พัฒนา ขยายเขต และเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาหมู่บ้าน โดยพัฒนาระบบประปาและขยายเขต เพิ่มประสิทธิภาพระบบผลิตและระบบส่งน้ำเดิม และจัดหาน้ำสะอาดให้ครัวเรือนที่ไม่มีประปา

๒.๒.๒) พัฒนาระบบประปาเมือง/พื้นที่เศรษฐกิจ โดยจัดหาน้ำต้นทุน/ก่อสร้างระบบผลิตขยายเขต/เพิ่มเขตจ่ายน้ำ ปรับปรุงระบบประปาเมืองให้ได้มาตรฐาน จัดทำแผนประปาเมืองหลัก/พื้นที่เศรษฐกิจ/พื้นที่ท่องเที่ยว และลดการสูญเสียในระบบท่อส่งจ่ายน้ำประปา

๒.๒.๓) พัฒนาระบบอุปโภคบริโภคให้ได้มาตรฐานและราคาที่เหมาะสม โดยพัฒนาปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่มให้ได้มาตรฐาน และมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปา

๒.๒.๔) การประหยัดน้ำทุกภาคส่วน โดยส่งเสริมการลดการใช้น้ำในภาคครัวเรือน ภาคบริการและภาคราชการ

๓) ด้านที่ ๔ การอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทรัพยากรน้ำ (หลัก)

๓.๑) เป้าประสงค์ : อนุรักษ์ พื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การป้องกัน และลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่เกษตรนอกเขตอนุรักษ์ที่ต่อเนื่อง พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเมือง ผลักดันให้เก็บค่าบำบัดน้ำเสียชุมชน การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทาง พื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง พื้นที่ชุ่มน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติ จัดทำตัวชี้วัด River Health Index ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทั่วประเทศ ลดการรบกวนของน้ำเค็มและการกัดเซาะบริเวณปากแม่น้ำ

๓.๒) กลยุทธ์

๓.๒.๑) การอนุรักษ์พื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม มีการจัดทำแผนพื้นฟูรายลุ่มน้ำตามลำดับความรุนแรงของปัญหา

๓.๒.๒) การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ โดยการจัดทำฝายเพิ่มความชุ่มชื้น ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรลาดชัน จัดทำแนวปากกันชน การปลูกป่าเลียนแบบธรรมชาติ ทดแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว และการปลูกหญ้าแฝก

๓.๒.๓) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดและควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวม ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน และการนำน้ำที่บำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่ในภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการและที่อยู่อาศัย และเพื่อให้ระบบบำบัดน้ำเสียสามารถดำเนินการได้ ควรมีการเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย การจัดทำแผนหลักการจัดการน้ำเสียในพื้นที่เฉพาะ

๓.๒.๔) การจัดสรรน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ โดยมีการดำเนินการในลุ่มน้ำหลักที่มีน้ำต้นทุน การจัดทำแผนหลักป้องกันน้ำเค็ม/การกัดเซาะปากแม่น้ำในพื้นที่เฉพาะ

๓.๒.๕) อนุรักษ์และพื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ โดยจัดทำตัวชี้วัด River Health Index จัดทำฐานข้อมูลลุ่มน้ำ และแหล่งน้ำทั่วประเทศ พร้อมสถานการณ์ปัจจุบัน กำหนดเป้าหมายลุ่มน้ำ/แหล่งน้ำเพื่ออนุรักษ์พื้นฟู มีการจัดลำดับความสำคัญและดำเนินการเป็นรูปธรรม

๔) ด้านที่ ๕ การบริหารจัดการ (รอง)

๔.๑) เป้าประสงค์ : ขับเคลื่อนองค์กรด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ คณะกรรมการลุ่มน้ำ ฯลฯ) ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เชื่อมโยงประเด็นการพัฒนาและการหาแหล่งเงินทุน พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่มีมาตรฐานเดียวกัน สนับสนุนองค์กรลุ่มน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาครัฐและเอกชน การบริหารจัดการน้ำโดยใช้เทคโนโลยี เตรียมความพร้อมการดำเนินงานรูปแบบใหม่ในอนาคต ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พัฒนางานวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยี สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคการบริการและการผลิต รวมถึงพัฒนารูปแบบเพื่อยกระดับการจัดการน้ำในพื้นที่และลุ่มน้ำ (เชื่อมโยงการตลาด พลังงาน การผลิต และของเสีย) ยกระดับการทำงานและมาตรฐานสู่ระดับสากล

๔.๒) กลยุทธ์

๔.๒.๑) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย โดยการจัดทำ ปรับปรุง ทบทวน ระเบียบ ข้อบังคับด้านทรัพยากรน้ำ มีการติดตาม และปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

๔.๒.๒) ส่งเสริมองค์กรและการมีส่วนร่วม โดยส่งเสริม พัฒนาองค์กรการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ พัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างประเทศด้านทรัพยากรน้ำ เสริมสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ นโยบาย/แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ บูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ บูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สร้างกลไกขยายผลความสำเร็จด้านการบริหารจัดการน้ำ ในระดับชุมชน/ระดับท้องถิ่น

๔.๒.๓) จัดทำเครื่องมือในการบริหารจัดการ โดยจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ติดตามผลสภาพการใช้น้ำ พัฒนาระบบตรวจวัดและฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพิ่มประสิทธิภาพบริการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ จัดทำฐานข้อมูลประปาหมู่บ้านและ น้ำดื่มสะอาด จัดทำฝังน้ำและฝังการระบายน้ำ ส่งเสริมงานวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำทางเลือก และจัดทำแผนหลักเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

๔.๒.๔) การจัดทำงบประมาณประจำปี โดยมีการใช้งบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายที่วางไว้

๒.๔.๒ แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพน้ำของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๑) มาตรการ

- ๑.๑) มาตรการที่ ๑ การป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียที่ต้นทาง
- ๑.๒) มาตรการที่ ๒ การควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม
- ๑.๓) มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเสีย

๒) กิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

- ๒.๑) ประเมินขีดความสามารถในการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำ (Carrying Capacity)
- ๒.๒) กำหนดมาตรฐานอัตราการระบายมลพิษทางน้ำ (Loading) ของแหล่งกำเนิด
- ๒.๓) จัดทำระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ (Permit System) เพื่อควบคุม การระบายน้ำเสีย ของแหล่งกำเนิดมลพิษไม่ให้เกินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งน้ำ ครอบคลุม แม่น้ำสายหลักทั่วประเทศและกำหนดค่าธรรมเนียมการระบายมลพิษของแหล่งกำเนิด มลพิษแต่ละประเภท
- ๒.๔) จัดทำระบบตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษโดยผู้ที่ได้รับอนุญาต (Authorized Third Party)
- ๒.๕) เข้มงวดในการติดตามตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิด
- ๒.๖) กำหนดแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการพิจารณาเก็บค่าอนุรักษ์คุณภาพน้ำจากองค์กร ผู้ผลิตน้ำประปา

- ๒.๓) จัดทำระบบกลางในการรายงานคุณภาพน้ำของประเทศ เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลของภาคประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง และให้หน่วยงานท้องถิ่นติดตามตรวจวัดคุณภาพน้ำในพื้นที่ของตนเองกรณีวิกฤต
- ๒.๔) จัดทำระบบการแจ้งเตือนปัญหามลพิษทางน้ำที่สามารถเข้าถึงและทันเหตุการณ์
- ๒.๕) จัดทำระบบฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดน้ำเสียและมลพิษทางน้ำและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๑๐) พัฒนาระบบตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติจากแหล่งกำเนิดมลพิษและส่งข้อมูลออนไลน์ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง
- ๒.๑๑) ควบคุมให้ภาคการผลิตและการบริโภคมีการระบายมลพิษตามค่ามาตรฐาน

๒.๔.๓ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐)

๑) มาตรการที่ ๑ การจัดการขยะที่ต้นทาง โดยความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการจัดการขยะพลาสติก ขยะบรรจุภัณฑ์ ขยะอาหาร ของเสียอันตรายชุมชน ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มูลฝอยติดเชื้อ และกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย ตั้งแต่การออกแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การให้ผู้ผลิตรับผิดชอบผลิตภัณฑ์ของตนเอง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและวิถีชีวิตของผู้จำหน่ายและผู้บริโภค วิถีคิดและวิถีชีวิตให้มีการบริโภคอย่างพอเพียงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมด้วยการใช้น้อยที่สุด คัดแยกเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด การศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดระบบการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางตามประเภทที่สอดคล้องกับรูปแบบหรือเทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอย ณ ปลายทาง

๒) มาตรการที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะ มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพการกำจัดขยะ เพื่อให้มีสถานที่กำจัดขยะที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นและครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ส่งเสริมให้เอกชนร่วมลงทุนในการจัดการขยะ กำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับสถานที่กำจัดขยะ ร้านรับซื้อของเก่า โรงงานรีไซเคิลทุกประเภทโรงงานหรือสถานประกอบการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ และสถานที่กำจัดกากของเสียอุตสาหกรรม กำหนดแนวทางการจัดการขยะที่ยังไม่มีระบบการจัดการหรือขยะที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาเทคโนโลยีหรือผลิตภัณฑ์ใหม่บางประเภทที่จะเป็นปัญหาในอนาคต

๓) มาตรการที่ ๓ การพัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการขยะ โดยสร้างเครื่องมือและกลไกเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การพัฒนากฎหมายส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน ผลักดันการออกกฎหมายจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ กำหนดกฎระเบียบการขึ้นทะเบียนผู้รับจ้างให้บริการกำจัดของเสีย การกำหนดกฎระเบียบที่ให้อำนาจองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการบริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชน ออกประกาศรูปแบบการคัดแยกขยะและการเก็บรวบรวมแบบแยกประเภท ออกประกาศหลักเกณฑ์การกำกับและควบคุมการจัดการกากของเสียอันตรายจากสถานประกอบการขนาดเล็ก การวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการจัดการขยะสมัยใหม่ เช่น อุตสาหกรรมรีไซเคิลขั้นสูง เทคโนโลยีการจัดการขยะอาหาร เทคโนโลยีไฟโกลไรซิส เทคโนโลยีการจัดการซากแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า ซากโซล่าเซลล์ ซากรถยนต์ เป็นต้น

๒.๔.๔ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓

เป็นนโยบายการบริหารจัดการขยะพลาสติกในภาพรวมของประเทศ สำหรับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกของประเทศไทย โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

๑) เป้าหมายที่ ๑ การลด และเลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ด้วยการใช้วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑.๑) เลิกใช้ภายในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓ ชนิด ได้แก่ ๑) พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal) ๒) ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผสมของสารออกโซ (Oxo) และ ๓) ไมโครบีดจากพลาสติก (Microbeads)

๑.๒) เลิกใช้ภายในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔ ชนิด ได้แก่ ๑) ถุงพลาสติกหูหิ้วขนาดความหนาน้อยกว่า ๓๖ ไมครอน ๒) กล่องโฟมบรรจุอาหาร ๓) แก้วพลาสติก (แบบบางใช้ครั้งเดียว) และ ๔) หลอดพลาสติก

๒) เป้าหมายที่ ๒ การนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ โดยจะมีการศึกษาและกำหนดเป้าหมายของพลาสติกที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ให้เกิดความคุ้มค่าและยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๔.๕ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑) มาตรการที่ ๑ การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการควบคุมป้องกัน เพื่อลดการเกิดขยะพลาสติก ตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดกลุ่มและกำหนดประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติกเพื่อเพิ่มศักยภาพการนำกลับมารีไซเคิล กำหนดให้มีหลักเกณฑ์และมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติก และยกระดับให้เป็นมาตรฐานเชิงบังคับ กำหนดสัญลักษณ์ให้กับประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ต้องนำกลับเข้าสู่ระบบรีไซเคิล หรือต้องนำไปจัดการหรือกำจัด เพื่อให้ง่ายต่อการคัดแยกและสร้างการเรียนรู้ของประชาชน สนับสนุนให้มีการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกตามการจัดกลุ่มประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติก นำหลักการความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (EPR) มาใช้ในการจัดการบรรจุภัณฑ์พลาสติก

๒) มาตรการที่ ๒ การลดขยะพลาสติกในขั้นตอนการบริโภค โดยดำเนินการต่อเนื่องและขยายผลให้ผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า และร้านสะดวกซื้อ ทั้งเจ้าของตราสินค้าขนาดใหญ่ (Brand owner) และในพื้นที่ท้องถิ่น (Local Brand) สนับสนุนการลดขยะพลาสติก ผนึกสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการอาหารและเครื่องดื่ม ตลาดสดของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตลาดเอกชน ในการสนับสนุนการลดขยะพลาสติก ขอความร่วมมือประชาชนสนับสนุนการลดขยะพลาสติก ยกระดับให้หน่วยงานภาครัฐและร้านค้าในสถานที่ราชการ เป็นต้นแบบการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ผนึกและสร้างแคมเปญ (Campaign) ระดับประเทศ เพื่อสื่อสารต่อสาธารณะภายใต้แนวทาง “งดการให้ - ปฏิเสธการรับ - ลดการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียว”

๓) มาตรการที่ ๓ การจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค ให้ความสำคัญกับการจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค โดยการคัดแยกขยะจากบ้านเรือน อาคาร สำนักงาน ที่สอดคล้องกับวิธีการกำจัดที่ปลายทาง สร้างความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ต้องนำกลับเข้าสู่ระบบรีไซเคิล และ

ต้องทิ้งเพื่อนำไปกำจัด โดยเฉพาะพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพ (Compostable Plastics) สนับสนุนให้มีการสร้างโรงหมักปุ๋ย (Composting Plant) เพื่อรองรับการจัดการพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพ (Compostable plastics) พร้อมกับการจัดการขยะอินทรีย์ เพิ่มศักยภาพระบบการเก็บรวบรวมขยะพลาสติก

๔) มาตรการที่ ๔ การจัดการขยะพลาสติกในทะเล มุ่งเน้นการป้องกันการเกิดขยะพลาสติกในทะเล โดยการสำรวจพื้นที่ระบบเก็บขนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริเวณริมฝั่งคลอง ริมแม่น้ำ และริมชายฝั่งทะเล ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ที่ทำให้ขยะพลาสติกหลุดรอดลงสู่ทะเล และเพิ่มระบบการเข้าถึงพื้นที่ ดำเนินตามมาตรการการจัดการขยะบนพื้นที่เกาะ โดยการคัดแยกขยะก่อนนำไปกำจัดและควบคุมกรณีมีการขนส่งขยะมากำจัดบนฝั่ง วางระบบคัดแยก รวบรวม และการจัดการขยะพลาสติกและขยะประเภทอื่น สำหรับเรือท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวและเครื่องมือประมง จะต้องนำขยะพลาสติกมากำจัดบนฝั่งตามที่กำหนด วางระบบการป้องกันจัดเก็บขยะพลาสติก และนำส่งไปจัดการสำหรับขยะพลาสติกที่หลุดรอดลงสู่ทะเล

๒.๔.๖ แผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๓) และ

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑) แผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๓)

๑.๑) เป้าหมาย : บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่ ๑๒.๓ ลดขยะเศษอาหารของโลกครึ่งหนึ่งในระดับค้าปลีกและผู้บริโภค และลดการสูญเสียอาหารจากกระบวนการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๑.๒) ระยะดำเนินการ

๑.๒.๑) ระยะที่ ๑ การพัฒนารูปแบบการลดขยะอาหาร (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนให้เกิดการปรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการป้องกันและลดขยะอาหาร การจัดระบบการคัดแยกขยะอาหาร ณ แหล่งกำเนิด การจัดระบบการกำจัดขยะอาหาร ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย สนับสนุนและผลักดันให้ประชาชนคัดแยกขยะอาหารออกจากขยะทั่วไปและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบคัดแยกและเก็บขนขยะแบบแยกประเภท พัฒนาระบบข้อมูลขยะอาหาร สร้างระบบ Food Waste Knowledge Hub พัฒนาแพลตฟอร์ม Networking และสร้างเครือข่ายการจัดการและใช้ประโยชน์ขยะอาหาร การพัฒนาวิจัยนวัตกรรมคู่มือ หลักสูตร แนวทางการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร การสร้างกลไกแรงจูงใจด้านต่าง ๆ

๑.๒.๒) ระยะที่ ๒ การขยายผลการลดขยะอาหาร (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๓) โดยมุ่งเน้นการขยายผลการดำเนินงาน ผลักดันให้เกิดการมุ่งสู่ Zero Food Waste ลดขยะอาหารที่ต้องนำไปกำจัดให้เหลือศูนย์ ป้องกันการเกิดขยะอาหารและเพิ่มเครือข่ายการแบ่งปันหรือนำอาหารส่วนเกินไปใช้ประโยชน์

๒) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๒.๑) เป้าหมาย

๒.๑.๑) สัดส่วนขยะอาหารเทียบกับขยะมูลฝอยชุมชนลดลงเหลือไม่เกิน ร้อยละ ๒๘
ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๒.๑.๒) ปริมาณขยะอาหารจากภาคส่วนเป้าหมายลดลงเหลือไม่เกิน ๙๗ กิโลกรัมต่อคนต่อปี
ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๒.๒) มาตรการ

๒.๒.๑) มาตรการที่ ๑ การป้องกันและลดการเกิดขยะอาหาร โดยดำเนินงานเพื่อป้องกันและลดการเกิดขยะอาหารในกลุ่มผู้จำหน่ายอาหารและผู้ประกอบอาหาร กลุ่มผู้ซื้อและผู้บริโภค และการจัดการอาหารส่วนเกิน

๒.๒.๒) มาตรการที่ ๒ การจัดการและการใช้ประโยชน์ขยะอาหาร โดยคัดแยกและส่งเสริมธุรกิจการใช้ประโยชน์จากขยะอาหาร และการจัดการขยะอาหาร ณ ปลายทาง

๒.๒.๓) มาตรการที่ ๓ การพัฒนาเครื่องมือบริหารจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร โดยพัฒนาหลักเกณฑ์และองค์ความรู้ สร้างเครื่องมือและแรงจูงใจ พัฒนากฎหมายและออกกฎระเบียบที่จำเป็น การจัดการข้อมูลขยะอาหาร

๒.๔.๗ แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

๑) มาตรการ

๑.๑) มาตรการที่ ๑ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง

๑.๒) มาตรการที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

๑.๓) มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ

๒) กิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

๒.๑) กำหนด/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศและมาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดที่สำคัญให้สอดคล้องกับสถานการณ์

๒.๒) กำหนดมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศเฉพาะพื้นที่ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๒.๓) เพิ่มการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังฝุ่นละอองในเขตควบคุมมลพิษและพื้นที่วิกฤตมลพิษทางอากาศอย่างเข้มงวดในช่วงวิกฤตและแจ้งเตือนสถานการณ์

๒.๔) กำหนดกลไกในการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง คาดการณ์ แจ้งเตือนและตอบโต้สถานการณ์ในภาวะวิกฤต เพื่อควบคุมจำนวนและลดการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด

๒.๕) กำหนดรูปแบบ กลไก แนวทางปฏิบัติและวิธีการเพื่อให้จังหวัด/ท้องถิ่นติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ และมีการติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่และรายงานเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลส่วนกลางด้านคุณภาพอากาศของประเทศ

๒.๖) พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางทางอากาศระดับประเทศที่เชื่อมโยงข้อมูลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศจากจังหวัด/ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลได้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน รวมถึงพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการคุณภาพอากาศเพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้

๒.๗) สร้างความร่วมมือหน่วยงานภายในประเทศและใช้กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพันธกรณี ข้อตกลงและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการจัดการปัญหามลพิษข้ามแดน

๒.๘) ใช้กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการแลกเปลี่ยนบุคลากรและองค์ความรู้
ด้านอากาศ

๒.๙) กำหนดมาตรฐาน/มาตรการควบคุม และป้องกันมลพิษทางอากาศจากการคมนาคม
ขนส่งและระบบโลจิสติกส์ที่เข้าหรือผ่านประเทศไทย

๒.๔.๔ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๕)

รัฐบาลมีนโยบายในการสร้างความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ถือเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นคุกคามต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา จนยกระดับขึ้นมาเป็นสาธารณสุขประเภหนึ่งที่ต้องวางแผนป้องกันและเตรียมพร้อมรับมืออย่างต่อเนื่อง

รัฐบาลจึงมุ่งมั่นที่จะสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} โดยได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ที่มีการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันในทุกภาคส่วนมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ ทำให้ปัญหาคุณภาพอากาศโดยรวมบรรเทาลง แต่ยังตรวจพบเกินค่ามาตรฐานบ้างในบางเวลา จึงมีความจำเป็นต้องเร่งดำเนินการต่อ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐) ต่อไป เพื่อยกระดับการแก้ไขปัญหาให้ครอบคลุมทุกมิติอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสถานะของแผนปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณา ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนประกาศใช้ต่อไป

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ คณะรัฐมนตรีได้รับทราบและมีมติเห็นชอบในมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ เพื่อวางแผนป้องกัน เตรียมรับมือ และลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชน โดยมีกรอบแนวคิดประกอบด้วย การเตรียมการรับมือล่วงหน้าให้เร็วขึ้น วิเคราะห์จัดทำพื้นที่เสี่ยงการเผาเสี่ยงฝุ่น (Risk Map) ควบคุมพื้นที่แบบมุ่งเป้ากลุ่มป่าแปลงใหญ่ป่ารอยต่อไฟที่เผาไหม้ซ้ำซาก ยึดพื้นที่ที่มีปัญหาเพื่อยกระดับปฏิบัติการของภาครัฐแบบข้ามเขตการปกครอง บริหารไฟในพื้นที่เกษตรช่วงการเก็บเกี่ยวภายใต้ระบบการลงทะเบียน ให้รางวัลกับคนทำดีเพื่อสร้างแรงจูงใจ และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับผู้กระทำผิดตามหลัก PPP ใช้หลักการเจรจาประเทศเพื่อนบ้านก่อนเริ่มหมอกควันข้ามแดน มีงบประมาณและการสนับสนุนที่ยืดหยุ่น ใช้การสื่อสารที่รวดเร็ว ตรงประเด็น ทันเหตุการณ์ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย กระจายข้อมูลทั่วทุกพื้นที่ มีตัวชี้วัดที่คำนึงถึงผลกระทบต่อประชาชน ทั้งนี้ มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ จะมีการวางแผนปฏิบัติทั้งในระดับประเทศ ระดับกลุ่มพื้นที่ (Cluster) และระดับจังหวัด โดยกำหนดกลไกบริหารจัดการ สรุปได้ดังนี้

๑) พื้นที่เป้าหมาย

๑.๑) พื้นที่ป่า : ควบคุมพื้นที่เผาไหม้ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ จังหวัดกาญจนบุรี และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ลดลง ๒๕%

๑.๒) พื้นที่เกษตร : ควบคุมพื้นที่เผาไหม้จากการเผาข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงาน (๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ๓๐% ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐% ภาคตะวันตก ๑๕%

ภาคกลาง ๑๐%) และควบคุมการเผาในกลุ่มพืช (นาข้าว ๓๐% ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๑๐% อ้อยโรงงาน ๑๕%)

๑.๓) พื้นที่เมือง : ควบคุมการระบายฝุ่นในพื้นที่เมือง โดยควบคุมให้ยานพาหนะและโรงงานอุตสาหกรรมให้ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ ๑๐๐%

๒) การปฏิบัติการ

- ๒.๑) ระยะเตรียมการ เช่น จัดทำแผนที่เสี่ยงเผาและแผนปฏิบัติการจัดการไฟป่า และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกรายชนิดของพืชเกษตรที่เสี่ยงต่อการเผา
- ๒.๒) การจัดการไฟในป่า เช่น ประกาศจำกัดการเข้าพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ จัดตั้งจุดตรวจและจุดเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงป้องกันการเผา ควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง ตรวจจับรถควันดำอย่างเข้มงวด ควบคุมพื้นที่ก่อสร้าง และจัดการหมอกควันข้ามแดน โดยจัดตั้งศูนย์ข้อมูลบัญชาการเฝ้าระวังและดับไฟในประเทศเพื่อนบ้าน
- ๒.๓) กลไกการบริหารจัดการ เช่น แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ ทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่า

๒.๔.๙ แผนแม่บทจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ๓ ระยะ (ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕ ระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐)

๑) เป้าหมาย : ระดับเสียงและความสั่นสะเทือนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๒) กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ประกอบด้วย ๓ มาตรการ ได้แก่

- ๒.๑) มาตรการที่ ๑ พัฒนา ปรับปรุง มาตรฐานและกฎหมายด้านการจัดการและควบคุมมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือนให้เหมาะสมทันสมัย และครอบคลุมปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้น
- ๒.๒) มาตรการที่ ๒ พัฒนากฎระเบียบ แนวทางปฏิบัติ คู่มือ ในการจัดการปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน
- ๒.๓) มาตรการที่ ๓ จัดทำแผนที่เสี่ยงเชิงกลยุทธ์ (Strategic Noise Mapping)

๓) กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างการเติบโตที่คำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้านเสียงและความสั่นสะเทือน ประกอบด้วย ๒ มาตรการ ได้แก่

- ๓.๑) มาตรการที่ ๔ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมสนับสนุนที่ช่วยในการควบคุมและแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๓.๒) มาตรการที่ ๕ สนับสนุนให้มีการศึกษา วิจัย และสร้างนวัตกรรม เกี่ยวกับการจัดการและควบคุมมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน

๔) กลยุทธ์ที่ ๓ อนุรักษ์ คัดกรอง คุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านเสียงและความสั่นสะเทือน ประกอบด้วย ๑ มาตรการ ได้แก่

- ๔.๑) มาตรการที่ ๖ สนับสนุนและผลักดัน เพิ่มการติดตามตรวจสอบระดับเสียงในลักษณะ
เครือข่ายพื้นที่ในชุมชน หรือในพื้นที่รับผิดชอบ และมีระบบแสดงผลที่เข้าถึงได้ง่าย

๕) กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างความมีส่วนร่วมในการจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน
ประกอบด้วย ๑ มาตรการ ได้แก่

- ๕.๑) มาตรการที่ ๗ สนับสนุนส่งเสริมให้민วัตรกรรมการสื่อสารที่ทันสมัย เพื่อเสริมสร้างความ
ตระหนักรู้ของประชาชนในเรื่องปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือนและการ
ปฏิบัติตามกฎหมาย

๖) กลยุทธ์ที่ ๕ การพัฒนาเมือง พื้นที่เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่คำนึงถึงคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ด้านเสียงและความสั่นสะเทือน ประกอบด้วย ๓ มาตรการ ได้แก่

- ๖.๑) มาตรการที่ ๘ พัฒนาศูนย์กลาง ให้กับหน่วยงานปฏิบัติในการจัดการและควบคุมปัญหา
มลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน
- ๖.๒) มาตรการที่ ๙ ส่งเสริมให้มีการจัดหาเครื่องมือตรวจวัดระดับเสียงและความสั่นสะเทือน
ที่ได้มาตรฐาน ให้กับหน่วยงานปฏิบัติในการจัดการและควบคุมปัญหามลพิษทางเสียง
และความสั่นสะเทือน
- ๖.๓) มาตรการที่ ๑๐ การวางผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อจัดการปัญหามลพิษทางเสียง
และความสั่นสะเทือน

๒.๔.๑๐ แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๗๓ **สาขาการจัดการของเสียชุมชน (ฉบับปรับปรุง)**

๑) เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก

- ๑.๑) สาขาการจัดการขยะชุมชน ๓.๘๖ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Mt-CO₂eq)
- ๑.๒) สาขาการจัดการน้ำเสียชุมชน ๐.๐๐๕ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Mt-CO₂eq)
รวมทั้งหมด ๓.๘๖๕ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Mt-CO₂eq)

๒) แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจก สาขาการจัดการขยะชุมชน

๒.๑) มาตรการที่ ๑ ลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่นำไปคิดคำนวณปริมาณการ
ลดก๊าซเรือนกระจก โดยเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนเข้าสถานที่กำจัด และวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่ช่วย
ลดปริมาณการเกิดก๊าซเรือนกระจก ประกอบด้วย ๖ กิจกรรมหลัก ได้แก่

- ๒.๑.๑) การนำก๊าซจากบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย (Landfill Gas) ไปเผาไหม้หรือนำไปใช้
ประโยชน์ เช่น การผลิตไฟฟ้า
- ๒.๑.๒) การเผาขยะมูลฝอยในเตาเผาเพื่อผลิตไฟฟ้า (Waste to Energy)
- ๒.๑.๓) การฝังกลบขยะมูลฝอยแบบกึ่งใช้อากาศ (Semi Aerobic Landfill)
- ๒.๑.๔) การนำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ยหมัก (Composting) และน้ำหมักชีวภาพ
- ๒.๑.๕) การนำขยะอินทรีย์ไปหมักแบบไร้อากาศ (Anaerobic Digestion) ส่งเสริม
การนำก๊าซไปใช้ประโยชน์
- ๒.๑.๖) การนำขยะอินทรีย์ไปบำบัดเชิงกลชีวภาพ (Mechanical Biological Treatment)

๒.๒) มาตรการที่ ๒ สนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่ดำเนินการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลดปริมาณการเกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งไม่ได้คิดคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกโดยตรงจากการดำเนินมาตรการเหล่านี้ โดยเน้นการลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย การนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์เพื่อนำไปสู่การลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะนำไปกำจัด การส่งเสริมการออกแบบและใช้ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมหลัก ได้แก่

๒.๒.๑) การลดปริมาณขยะมูลฝอยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ

๒.๒.๒) เพิ่มการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์

๒.๒.๓) การยุติการเผากลางแจ้ง

๓) แผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจก สาขาการจัดการน้ำเสียชุมชน

๓.๑) มาตรการที่ ๑ ลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่นำไปสู่การคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก โดยการนำน้ำเสียเข้าสู่การบำบัดให้เพิ่มมากขึ้น และบำบัดน้ำเสียให้ได้ตามมาตรฐาน ประกอบด้วย ๑ กิจกรรมหลัก ได้แก่

๓.๑.๑) การเพิ่มการรวบรวมน้ำเสียเข้าสู่ระบบและเพิ่มจำนวนระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

๓.๒) มาตรการที่ ๒ สนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก เป็นมาตรการที่ดำเนินการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลดปริมาณการเกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งไม่ได้คิดคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกโดยตรงจากการดำเนินมาตรการเหล่านี้ โดยส่งเสริมการลดปริมาณและความสกปรกของน้ำเสีย และการนำน้ำและกากตะกอนที่บำบัดแล้วมาใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมหลัก ได้แก่

๓.๒.๑) การลดปริมาณความสกปรกของน้ำเสียชุมชนจากแหล่งกำเนิด

๓.๒.๒) การนำน้ำทิ้งและกากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนมาใช้

๓.๒.๓) พัฒนาระบบการประเมินการปล่อยและลดก๊าซเรือนกระจก

๒.๔.๑๑ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๑) เป้าหมาย

๑.๑) การเพิ่มจำนวนหน่วยงานโดยการกำหนดเป้าหมายร้อยละหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ หน่วยงานภาคเอกชน ร้อยละ ๙๕

๑.๒) การเพิ่มมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามรายการสินค้าและบริการที่ได้ขึ้นทะเบียนในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หน่วยงานภาครัฐ ร้อยละ ๘๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๖๐ และภาคเอกชน ร้อยละ ๘๐

๒) กลยุทธ์และเป้าประสงค์

๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มปริมาณสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในตลาดและระบบจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๑.๑) เป้าประสงค์ที่ ๑.๑ มีจำนวนสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในตลาด เข้าสู่ระบบการจัดซื้อจัดจ้างฯ ของหน่วยงาน/องค์กรเพิ่มขึ้น

๒.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๑) เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ เพิ่มฐานการผลิตสินค้าและภาคอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมให้เกิดสังคมการบริโภคอย่างยั่งยืน ภาครัฐ ภาคเอกชน

ภาคประชาชน

๒.๓.๑) เป้าประสงค์ที่ ๓.๑ มีจำนวนผู้จัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในตลาดเพิ่มขึ้น

๒.๓.๒) เป้าประสงค์ที่ ๓.๒ มีสัดส่วนปริมาณ/มูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่อสินค้าและบริการที่จัดซื้อจัดจ้างทั้งหมดเพิ่มขึ้น

๒.๓.๓) เป้าประสงค์ที่ ๓.๓ ผู้บริโภคมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔) กลยุทธ์ที่ ๔ การใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์และกฎหมายเพื่อสนับสนุนการส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔.๑) เป้าประสงค์ที่ ๔.๑ มีมาตรการ/เครื่องมือ ทางเศรษฐศาสตร์ การเงินการคลัง สนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔.๒) เป้าประสงค์ที่ ๔.๒ มีการพัฒนากลไก กฎหมาย กฎระเบียบ หรือวิธีปฏิบัติ

๒.๕) กลยุทธ์ที่ ๕ การติดตามและรายงานผลการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๑) เป้าประสงค์ที่ ๕.๑ สามารถติดตามและรายงานผลการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๒) เป้าประสงค์ที่ ๕.๒ สามารถประเมินผลกระทบที่เกิดจากการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๖) กลยุทธ์ที่ ๖ การบริหารและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๖.๑) เป้าประสงค์ที่ ๖.๑ มีระบบการบริหารและกำกับดูแลแผนปฏิบัติการส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔.๑๒ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

๑) ยุทธศาสตร์

๑.๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ปั่นฟู และการใช้ประโยชน์

๑.๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร
อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

๑.๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถ
แข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๑.๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง
ของโลก

๒) แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ

๒.๑) การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนา
แพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น

๒.๒) การปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียว และการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสีย
ระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๒.๓) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และ
บริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๒.๔) การจัดการขยะพลาสติกแบบครบวงจร แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียน ใช้ประโยชน์
อย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้มีการนำมาใช้ซ้ำ

๒.๕) สนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เป็นเครื่องมือ
ส่งเสริมผลิตภัณฑ์หมุนเวียนและบริการ (reuse as a service)

๒.๔.๑๓ แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)
และแผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม (ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๑.๑) เป้าประสงค์ที่ ๑.๑ ประชาชนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

๑.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างค่านิยมหลักและวัฒนธรรมที่สร้างกระบวนการทัศน์ใหม่
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน

(๑) โครงการเสริมสร้างการตระหนักรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน

๑.๒) เป้าประสงค์ที่ ๑.๒ พื้นที่มีศักยภาพและสมรรถนะในการขับเคลื่อนทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน

๑.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน

(๑) โครงการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความ
ยั่งยืนระดับภาค

(๒) โครงการส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๑.๓) เป้าประสงค์ที่ ๑.๓ องค์กรมมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในประเด็นใหม่ที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนสู่การให้บริการเชิงรุกกับผู้รับบริการ (ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ชุมชน ผู้ประกอบการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง) ได้รับบริการที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

๑.๓.๑) กลยุทธ์ที่ ๓ ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศอย่างมีธรรมาภิบาล

(๑) โครงการพัฒนาระบบบริหารราชการสู่ความเป็นเลิศ

(๒) โครงการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล

๒.๑) เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจมิติ

๒.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๔ จัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า

(๑) โครงการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

(๒) โครงการยกระดับความร่วมมือการรักษาสสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกภาคส่วน (Public Private Social Partnership)

(๓) โครงการการจัดทำระบบบัญชีเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติ (System of Environmental Economics Accounting: SEEA)

(๔) โครงการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Impact Assessment)

๒.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๕ สงวน อนุรักษ์ ปั่นฟู ให้เกิดความสมบูรณ์เชิงพื้นที่

(๑) โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

(๒) โครงการบูรณาการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

(๓) โครงการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เฉพาะ

(๔) โครงการเพิ่มศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์เชิงนิเวศอย่างสมดุล

(๕) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคุณภาพมหาสมุทร

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความสมดุลและยั่งยืนด้านทรัพยากรน้ำให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและรักษาระบบนิเวศ

๓.๑) เป้าประสงค์ที่ ๓.๑ สร้างสมดุลระหว่างต้นทุนน้ำที่มีอยู่และน้ำที่ถูกใช้ไปให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพในทุกพื้นที่

๓.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๖ อนุรักษ์ ปั่นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อการจัดสรรน้ำให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

(๑) โครงการอนุรักษ์ ปั่นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ และโครงข่ายน้ำอย่างเป็นระบบ

(๒) โครงการอนุรักษ์ ปั่นฟู พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลและระบบกระจายน้ำอย่างเป็นระบบ

(๓) โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสาธารณะและพื้นที่ชุ่มน้ำแบบมีส่วนร่วม

๓.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๗ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ และจัดการ
สภาวะวิกฤตน้ำ

- (๑) โครงการจัดสรรทรัพยากรน้ำตามกฎหมาย
- (๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ เฝ้าระวัง การวิเคราะห์
และประเมินสถานการณ์ การแจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัย และจัดการ
สภาวะวิกฤต
- (๓) โครงการยกระดับคุณภาพแหล่งน้ำให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

๔.๑) เป้าประสงค์ที่ ๔.๑ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้ระบบทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมที่สมดุลตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)

๔.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๘ ดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)

- (๑) โครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ที่ยั่งยืนแก่ประชาชนตาม
แนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่
ยั่งยืน
- (๒) โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะ และวัสดุเหลือใช้ภายใต้แนวคิด
“เศรษฐกิจหมุนเวียน” Circular Economy
- (๓) โครงการส่งเสริมให้พื้นที่ / ชุมชน ได้รับการสนับสนุนจากเงินกองทุน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ
- (๔) โครงการส่งเสริมศักยภาพและบูรณาการความร่วมมือ การจัดการเมือง
สิ่งแวดล้อมยั่งยืน

๔.๑.๒) กลยุทธ์ที่ ๙ เสริมสร้างระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ

- (๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
- (๒) โครงการมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ด้วยการใช้กลไกราคา
แบบบูรณาการ
- (๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ เพิ่มศักยภาพองค์กรรองรับวิถีใหม่และนวัตกรรมใหม่

๕.๑) เป้าประสงค์ที่ ๕.๑ ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

๕.๑.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๐ เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต

- (๑) โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต

๕.๒) เป้าประสงค์ที่ ๕.๒ องค์กรมีการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเต็มรูปแบบเพื่อให้ได้
ข้อมูลที่ต้องการ รวดเร็ว ทันสมัย สำหรับผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจบนฐานข้อมูลเดียวกัน

๕.๒.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๑ ขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัล

- (๑) โครงการขับเคลื่อน ทส. สู่องค์กรดิจิทัล (New normal, Innovation,
e-service, Digital Literacy)

๕.๓) เป้าประสงค์ที่ ๕.๓ มีระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมที่มีมาตรฐานและบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม

๕.๓.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๒ ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย

(๑) โครงการขับเคลื่อนระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อม

๕.๔) เป้าประสงค์ที่ ๕.๔ บุคลากรทุกระดับเป็นคนเก่ง คนดี และมีคุณภาพ เพื่อรองรับภารกิจในอนาคต

๕.๔.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๓ เสริมสร้างบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูง

(๑) โครงการพัฒนาระบบการบริหารทุนมนุษย์เชิงยุทธศาสตร์

๕.๕) เป้าประสงค์ที่ ๕.๕ มีองค์ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาสู่นวัตกรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

๕.๕.๑) กลยุทธ์ที่ ๑๔ พัฒน่องค์ความรู้สู่การสร้างนวัตกรรมทุกมิติในทุกระดับ

(๑) โครงการบริหารจัดการความรู้สู่การสร้างนวัตกรรม

๒.๔.๑๔ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๑) ภาคเหนือ

๑.๑) เป้าหมายการพัฒนา : มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน

๑.๒) แนวทางการพัฒนา

๑.๒.๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๔.๕.๖ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๒ บริหารจัดการน้ำให้มีความสมดุลทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำตามความเหมาะสมและศักยภาพของพื้นที่ เพื่อให้เพียงพอในการใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ทั้งอุปโภค บริโภค รักษาระบบนิเวศทางน้ำ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม และจัดการฟื้นฟูคุณภาพน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ เชื่อมโยงแหล่งน้ำระดับต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพในการกระจายน้ำอย่างทั่วถึง ประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง

(๒) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๓ ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน โดยสนับสนุนการประยุกต์ใช้วิธีการ รูปแบบ ที่เกิดผลสำเร็จมาแล้วในหลายพื้นที่ และปรับให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในการแสวงหาความรู้ เทคโนโลยีใหม่ที่จะเป็นทางเลือกในการกำจัดเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร สนับสนุนการสร้างเครือข่ายการเผาร้าง การลาดตระเวนในพื้นที่ เพื่อป้องปรามผู้ลักลอบฝ่าฝืนกฎหมาย ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกเพื่อลดการเผา รวมทั้งประสานความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๓) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และชุมชนตามรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยมีระบบกำจัดขยะและน้ำเสียด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม อาทิ ลดการเกิดขยะ การคัดแยกขยะ การนำขยะกลับมาใช้ซ้ำให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะไปกำจัดอย่างถูกต้อง สร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้ให้กับประชาชนเพื่อปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตแบบใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๔) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๕ เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยสนับสนุนองค์ความรู้การจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูลภัยพิบัติและการเตือนภัย ส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการภัยพิบัติ และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการพัฒนางานองค์ความรู้และเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรองรับกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒.๑) เป้าหมายการพัฒนา : พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง”

๒.๒) แนวทางการพัฒนา

๒.๒.๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๔.๕.๒ บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๒ บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง โดยดำเนินการในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติที่เสื่อมโทรมหรือตื้นเขิน เพื่อเพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำ บูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมที่มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อให้การใช้น้ำมีประสิทธิภาพ และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาวเพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

(๒) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๓ การจัดการคุณภาพน้ำในลำน้ำสาธารณะให้สามารถใช้ประโยชน์ในการผลิตและการพัฒนาเมือง โดยส่งเสริมให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนในพื้นที่เมืองตามแนวลำน้ำสาธารณะ อาทิ ลำตะคองตอนล่าง ส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมและประชาชนมีบทบาทและส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและรักษาคุณภาพน้ำ

๓) ภาคกลาง

๓.๑) เป้าหมายการพัฒนา : มุ่งสู่การเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืนบนศักยภาพของพื้นที่

๓.๒) แนวทางการพัฒนา

๓.๒.๑) แนวทางการพัฒนา ๔.๕.๖ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุนคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในพื้นที่และเสริมสร้างขีดความสามารถในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจสู่ความสมดุลและยั่งยืน

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๑ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีศักยภาพโดยท้องถิ่นและชุมชน ด้วยการให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การลดการสร้างของเสียและมลพิษทุกรูปแบบ รวมทั้งลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การจัดการขยะมูลฝอยและ

น้ำเสียอย่างเบ็ดเสร็จครบวงจรด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม และการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติทุกรูปแบบ อาทิ การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม การแก้ไขปัญหามลพิษในเขตพื้นที่เมืองและแหล่งอุตสาหกรรม และการแก้ไขปัญหามลพิษ การกักเก็บน้ำและชายฝั่งทะเลในพื้นที่ที่มีการกัดเซาะรุนแรง

(๒) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๒ บริหารจัดการน้ำในเขตลุ่มน้ำที่สำคัญของภาคกลาง อาทิ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำท่าจีน และลุ่มน้ำป่าสัก เพื่อให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอและเหมาะสมทั้งในด้านการอุปโภคบริโภคในภาคครัวเรือน และใช้ในภาคการผลิตและบริการ อาทิ การขุดลอกขยายคูคลองและการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำในไร่นา

(๓) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๓ ปรับแนวทางการผลิตและบริโภคสู่ความยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและไม่ใช่เทคโนโลยีเพื่อมุ่งใจ กระตุ้นและกำกับให้ผู้ผลิตและบริโภคในพื้นที่เป้าหมายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่วิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๔) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๔ บริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และจัดการของเหลือจากการผลิตและการบริโภคในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความสามารถในการฟื้นคืนทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศกลับสู่สภาพเดิม ร่วมกับกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ที่ทับซ้อน และช่วยสนับสนุนการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างเหมาะสม สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๔) ภาคตะวันออก

๔.๑) เป้าหมายการพัฒนา : พัฒนาเศรษฐกิจให้เกิดการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และเกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ ควบคู่กับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดี

๔.๒) แนวทางการพัฒนา

๔.๒.๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๔.๒.๑ อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพ การรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่าและยั่งยืน และการสร้างความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ รวมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วทั้ง ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๓ แก้ไขปัญหาขยะและน้ำเสียชุมชน และภาคของเสียจากภาคอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยการสร้างแรงจูงใจในการลดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเก็บขยะและระบบกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน รวมทั้งเร่งลดขยะมูลฝอยในพื้นที่ การจัดการและพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และเพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวมน้ำเสียจากทุกพื้นที่ ทั้งชุมชน ศูนย์กลางทางการค้า และแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาระบบการจัดการภาคอุตสาหกรรมและของเสียจากกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการควบคุมการลักลอบทิ้งของเสียจากอุตสาหกรรมสู่พื้นที่สาธารณะอย่างเข้มงวด และให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

๕) ภาคใต้

๕.๑) เป้าหมายการพัฒนา : มุ่งสู่การเป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค”

๕.๒) แนวทางการพัฒนา

๕.๒.๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๔.๕.๔ อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๓ เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการควบคุมมลพิษ การกำจัดขยะและของเสียอันตรายให้ถูกต้องตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งสร้างจิตสำนึกภาคครัวเรือน ภาคชุมชน และภาคธุรกิจอุตสาหกรรม ในการจัดการขยะและน้ำเสียเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการขยะทะเลอย่างเป็นระบบ

(๒) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาและส่งเสริมกระบวนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการเติบโต ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัย

๖) ภาคใต้ชายแดน

๖.๑) เป้าหมายการพัฒนา : พัฒนาภาคใต้ชายแดนให้เป็น “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม”

๖.๒) แนวทางการพัฒนา

๖.๒.๑) แนวทางการพัฒนาที่ ๔.๕.๔ อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานการผลิตของภาค

(๑) แนวทางการพัฒนาย่อยที่ ๒ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัยในพื้นที่เศรษฐกิจ บริหารจัดการน้ำโดยใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก บริเวณแม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และแม่น้ำบางนรา รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ จัดทำระบบฝายระวัง การเกิดภัยพิบัติ การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูหลังเกิดภัยพิบัติ

๒.๕ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ และการแถลงผลการดำเนินงานของรัฐบาล รอบ ๓ เดือน และมอบนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗

เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เพื่อให้ทราบถึงเจตนารมณ์ ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งมั่นจะสร้างความสามัคคี ประองตอง ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือกันในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองของประเทศให้ก้าวหน้าเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยทุกคน โดยได้กล่าวถึงแนวนโยบายในการดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ “รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และรักษาสมดุลของระบบนิเวศท้องถิ่น เพื่อให้เป็นรากฐานสำคัญในการดำรงชีวิต และเพิ่มขีดความสามารถของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รัฐบาลจะสร้างการมีส่วนร่วมในการรับมือกับภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะการแก้ปัญหา PM_{2.5} และการบริหารจัดการน้ำที่จะต้องได้รับความร่วมมือระหว่างประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลจะจัดการกับปัญหาการลักลอบกำจัดหรือฝังกลบกากอุตสาหกรรม/ของเสียอันตรายด้วยความเข้มงวด และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ”

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗ นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงผลการดำเนินงานของรัฐบาลรอบ ๓ เดือน และมอบนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรีให้แก่ข้าราชการระดับสูง ภายใต้แนวคิด “๒๕๖๘ โอกาสไทยทำได้จริง” พร้อมมอบนโยบายให้แก่รองนายกรัฐมนตรี ผู้รับผิดชอบในแต่ละประเด็นด้วย โดยได้กำหนดนโยบาย “การแก้ปัญหาหมอกควัน PM_{2.5}” เป็นหนึ่งในนโยบายระยะยาวที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษในเชิงโครงสร้าง ของรัฐบาลชุดนี้

๒.๖ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๒.๖.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑) เป้าหมาย

- ๑.๑) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล
- ๑.๒) ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจของประเทศ

- ๑.๓) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ
- ๑.๔) ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

๒) ตัวชี้วัด

- ๒.๑) พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๒.๒) สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู
- ๒.๓) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๒.๔) ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ

๓) นโยบายการจัดสรรงบประมาณ : การดำเนินการตามประเด็นเร่งด่วน (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๑.๑) การส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy or Eco-friendly Economy) โดยอาศัยจุดแข็งด้านทรัพยากรธรรมชาติ และที่ตั้งใกล้เส้นศูนย์สูตรเข้าถึงพลังงานแสงอาทิตย์ที่เป็นแหล่งพลังงานสะอาดได้ตลอดทั้งปี (G4.1.1) การปรับกระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรมและภาคธุรกิจบริการให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการลดปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยนำแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BCG) มาใช้เป็นมาตรฐาน (G4.1.5, M5 S3.2)

๑.๒) การสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ การฟื้นฟู การใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ เพื่อให้การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืน รวมทั้งการสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน โดยการผลักดันกฎหมาย นโยบาย และมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริม การพัฒนาเทคโนโลยี งานวิจัย และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง (G7.1.1)

๑.๓) การจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตราย สารเคมีในภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรม จัดการปัญหาการลักลอบกำจัดหรือฝังกลบกากอุตสาหกรรม/ของเสียอันตรายด้วยความเข้มงวด (G7.1.4) มุ่งเน้นการลดปริมาณการเกิดขยะ/ของเสีย และการคัดแยกขยะ/ของเสียตามหลักการ 3R (Reduce/Reuse/Recycle) โดยการกำจัดขยะ/ของเสียตามหลักวิชาการ การผลักดันให้มีกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี การรีไซเคิล การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ข้อมูลและฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเสริมสร้างจิตสำนึกและพฤติกรรมที่ดีของประชาชน รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะปัญหา PM_{2.5} การติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศและเสียง โดยเพิ่มทักษะของบุคลากรและเครื่องมือในการตรวจวัดคุณภาพอากาศ เร่งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียง โดยการจัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิดอย่างมีประสิทธิภาพ (G7.1.3)

๑.๔) การส่งเสริมให้คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี พัฒนาเครื่องมือและกลไกในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การผลักดันกฎหมาย นโยบาย และมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาเทคโนโลยี งานวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง (M10 S5.1)

๑.๕) การยกระดับการบริหารจัดการน้ำสนับสนุนการจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการเพื่อรองรับการเติบโตของเมืองและการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งมีแผนบริหารจัดการน้ำที่เป็นธรรม พัฒนานโยบายและมาตรการที่ไม่เป็นอุปสรรคและการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ

ตลอดจนจัดหาน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภคให้ประชาชนทุกพื้นที่เข้าถึงได้ (G7.2.1) และส่งเสริมการเข้าถึงน้ำประปาของประชาชนในเขตเมือง (G5.3.4)

๑.๖) การอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน (G7.2.3) โดยฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติให้มีระบบนิเวศและทัศนียภาพที่ดีมีคุณภาพและได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นในทุกมิติ ตรวจสอบและสอบเขตตามเอกสารสิทธิ์ให้ชัดเจน พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาและป้องกันการรุกรานแนวเขตแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ

๔) การดำเนินการตามแผนแม่บท

สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจภาคทะเล สังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการจัดการขยะและคุณภาพอากาศให้ดีขึ้น การยกระดับกระบวนการทัศน์ โดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประชาชนให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ทั้งการจัดการเชิงลุ่มน้ำเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ จัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย การเพิ่มผลผลิตภาพของน้ำ การจัดระบบคูแล่นน้ำในพื้นที่นิคมเกษตร อุตสาหกรรมสมัยใหม่พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตรน้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยว เกษตรพลังงาน และเกษตรเพิ่มมูลค่า รวมทั้งเพิ่มผลผลิตภาพของการใช้น้ำโดยการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า การใช้น้ำซ้ำ การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งและการใช้น้ำทุกภาคส่วน พร้อมเพิ่มการเก็บกักน้ำในพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศในทุกมิติ

๒.๖.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑) เป้าหมาย

- ๑.๑) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
- ๑.๒) ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
- ๑.๓) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๑.๔) กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

๒) ตัวชี้วัด

- ๒.๑) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ
- ๒.๒) ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ
- ๒.๓) ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ
- ๒.๔) ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม

๓) นโยบายการจัดสรรงบประมาณ : การดำเนินการตามประเด็นเร่งด่วน (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๑.๑) การยกระดับการบริการภาครัฐให้มีขีดสมรรถนะสูง โดยเปลี่ยนผ่านไปสู่ราชการทันสมัยในระบบดิจิทัล (Digital Government) (G8.3.1, M6 S1.1) ที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อใช้ประโยชน์จากศูนย์ข้อมูลภาครัฐ (G2.5.3) รวมทั้งระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจและบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย (G8.3.1, M13 S3.1)

๑.๒) การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้งบประมาณและการปฏิบัติราชการ โดยการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการของหน่วยงานและภาคีต่าง ๆ รวมถึงการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และ ข้อมูลที่ทันต่อสถานการณ์ในการจัดทำงบประมาณ แผนปฏิบัติการ แผนงาน โครงการ/การดำเนินงาน พร้อมทั้งการสนับสนุนให้มีการติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของหน่วยงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และครบวงจรการดำเนินงาน โดยเฉพาะการประเมินผลกระทบต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบาย รัฐบาล (G8.3.2) ตลอดจนใช้งบประมาณของรัฐน้อยที่สุด แต่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการสร้างรายได้ และสร้างโอกาสแก่ประเทศและประชาชน โปร่งใส และเป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศ (G8.2.2) เร่งรัด การเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณให้สามารถกระจายเม็ดเงินสู่เศรษฐกิจโดยเร็ว (G10.2) และ พิจารณาใช้จ่ายจากแหล่งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ทั้งในส่วนของเงินกู้และการให้เอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนพัฒนาประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด (G10.3) พร้อมทั้งพิจารณาใช้เครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ ในการสนับสนุนการดำเนินนโยบาย เพื่อลดภาระการลงทุน จากงบประมาณแผ่นดินและการกู้เงินภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังของประเทศอย่างเคร่งครัด (G10.4)

๔) การดำเนินการตามแผนแม่บท

พัฒนาบริการภาครัฐที่มีคุณค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล สามารถตรวจสอบได้ และพัฒนาระบบจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ปรับวิธีการทำงานเป็นการให้บริการที่ให้ความสำคัญกับ ผู้รับบริการ ปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบริการภาครัฐที่มีคุณค่าและได้มาตรฐานสากล เชื่อมโยงและบูรณาการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐเข้าด้วยกัน ส่งเสริมการบูรณาการเชื่อมโยงภารกิจภาครัฐ และการบริหารจัดการการเงินการคลังให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ รักษาเสถียรภาพทาง เศรษฐกิจมหภาคภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ พัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐให้เป็นรัฐที่ทันสมัย เปิดกว้าง และเป็น องค์กรขีดสมรรถนะสูง รวมทั้งการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเร่งสร้างจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต พัฒนาการบริหารจัดการการป้องกันและปราบปราม การทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณา การ มีมาตรการควบคุม กำกับ และติดตาม ตลอดจนการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

แผนปฏิบัติการราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙					
วิสัยทัศน์ “น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน”					
พันธกิจ	๑. พัฒนากฎหมาย มาตรฐาน เครื่องมือ และกลไกในการจัดการมลพิษที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ๒. กำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการควบคุมมลพิษ ๓. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน เฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศ ๔. สื่อสารสร้างการรับรู้ สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการมลพิษ ๕. เพิ่มศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมในการจัดการมลพิษ ๖. ประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนการจัดการมลพิษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและระหว่างประเทศ				
แผนปฏิบัติราชการ ๕ ปี	๑. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาทางอากาศและเสียง	๒. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ	๓. เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ	๔. เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ	๕. เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะอากาศ
เป้าหมาย	คุณภาพอากาศในพื้นที่เป้าหมายเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	การจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตรายของประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น	คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์	มีเครื่องมือและกลไกที่ใช้ในการการบริหารจัดการมลพิษอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้รวดเร็วขึ้น	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาการจัดการของเสียลดลง
ตัวชี้วัด	๑. ข้อมูลคุณภาพอากาศที่กรมควบคุมมลพิษตรวจวัดมีความครบถ้วนและถูกต้อง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๒. ร้อยละของจำนวนจังหวัดที่คุณภาพอากาศดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๓. ระดับความสำเร็จของการตรวจสอบตรวจจับและห้ามใช้ยานพาหนะในพื้นที่วิกฤติ ไม่น้อยกว่า ๒๒,๐๐๐ คัน ๔. แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทยานพาหนะปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๘	๑. จำนวนจังหวัดที่ได้รับคำแนะนำในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ๗๗ จังหวัด ๒. จำนวนพื้นที่ดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายตามคำแนะนำของกรมควบคุมมลพิษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	๑. แหล่งน้ำเป้าหมายได้รับการยกระดับการจัดการคุณภาพน้ำ ๒๒ กลุ่มน้ำ ๒. แหล่งน้ำผิวดินมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๓. แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมในพื้นที่เป้าหมายได้รับการติดตามตรวจสอบ ๑,๖๘๒ แหล่ง ๔. แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐	๑. รายการผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในบัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐	๑. สัดส่วนขยะอาหารเทียบกับขยะมูลฝอยชุมชนลดลงเหลือไม่เกินร้อยละ ๓๐ ๒. จังหวัดมีเครือข่ายในการจัดการขยะอาหารและอาหารส่วนเกิน ร้อยละ ๒๐
แนวทางการพัฒนา	๑. กำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ป้องกันการเกิดมลพิษตั้งแต่ต้นทาง และขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่วิกฤต เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและมีการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และแจ้งเตือน ๒. ยกระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจาก PM _{2.5} แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทุก	๑. ผลักดันและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตรายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ๒. ขับเคลื่อนแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องและการแก้ไขปัญหามลพิษจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓. จัดทำหลักเกณฑ์/แนวทางด้านวิชาการ	๑. ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ ๒. สนับสนุนการจัดสร้างและเพิ่มศักยภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น และการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ๓. สนับสนุนให้ผู้ประกอบการและประชาชนลดการใช้น้ำให้มีการจัดการน้ำเสียก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการนำน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดกลับไปใช้	๑. พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ๒. ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓. จัดทำระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมลพิษให้สืบค้นและเข้าถึงได้ง่าย ๔. เพิ่มประสิทธิภาพด้านการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ และการแก้ไขปัญหามลพิษ ๕. พัฒนาระบบการทำงานเปลี่ยนผ่านสู่ระบบ	๑. ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒. ส่งเสริมและพัฒนาระบบที่เอื้อต่อการรีไซเคิลตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่างๆ ๓. พัฒนาเครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคของเสียชุมชน ๔. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการลดของเสียจากกระบวนการผลิต และส่งเสริมการเปลี่ยนผ่าน

แนวทาง การพัฒนา	ภาคส่วน โดยใช้กลไกการบริหารจัดการเชื่อมโยงจากนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่แบบเบ็ดเสร็จ ๓. ผลักดันและเร่งรัดการออก (ร่าง) พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. และอนุบัญญัติ ๔. กำหนดมาตรการจัดการและป้องกันมลพิษทางอากาศและเสียง เพื่อลดการระบายมลพิษทางอากาศและเสียงจากแหล่งกำเนิด ๕. พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศเสียง และความสันสะท้อน และมาตรฐานควบคุม การปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิด ทั้งในรูปของปริมาณความเข้มข้น และอัตราการระบายมลพิษ ๖. ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการระบายมลพิษทางอากาศ (Carrying Capacity) ในพื้นที่วิกฤต/พื้นที่เป้าหมาย เพื่อนำมากำหนดระบบการอนุญาตการระบายมลพิษในเชิงพื้นที่ ๗. ศึกษาเพื่อพัฒนาการกำหนดมาตรฐานการระบายมลพิษในพารามิเตอร์ใหม่ๆ ในอนาคต ๘. สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูล เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ	ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษจากการกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ๔. ขับเคลื่อนมาตรการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และซากบรรจุภัณฑ์สารเคมี ๕. พัฒนาพื้นที่ต้นแบบ/ Best Practice ด้านการจัดการของเสียอันตรายชุมชนและซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ขยายผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีปัญหาด้านการจัดการของเสียอันตรายชุมชน และซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ๖. ขับเคลื่อนการลดขยะพลาสติกให้เป็นไปตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ๗. ขับเคลื่อนมาตรการลด คัดแยก และส่งเสริมให้มีการนำขยะมาใช้ประโยชน์ตามหลักการ BCG ส่งเสริมให้ลดขยะเป็นศูนย์ ๘. สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูล เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย ๙. ติดตาม แก้ไข พื้นฟู และประเมินค่าความเสียหายพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ	ประโยชน์ ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ๔. ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาตรฐานการจัดการน้ำเสียไปใช้เป็นเงื่อนไข ในการขออนุมัติอนุญาต ก่อสร้างอาคารและสถานประกอบการ ๕. ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ตะกอนดินและสัตว์น้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ชายฝั่งทะเล และนอกชายฝั่งทะเลทั่วประเทศ ๖. เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนสถานการณ์คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉินที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ ๗. เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำเสียและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ๘. สนับสนุนเครือข่ายช่วยเฝ้าระวังและติดตามการลักลอบระบายน้ำเสีย ๙. การออกฉลากถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพสูง ส่งเสริมการจัดการน้ำเสียในระดับครัวเรือน เพื่อลดภาระการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม	Digital (Data Source, Data management, Data Analytics, Data Utilization) และเชื่อมโยงฐานข้อมูลสู่ระบบ Digital ๖. พัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ระบบ เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เผยแพร่ข้อมูล และแจ้งเตือน ๗. เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือ อุปกรณ์ และห้องปฏิบัติการ เพื่อรองรับการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหามลพิษ ๘. ยกระดับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมควบคุมมลพิษให้ทันสมัย สะดวก รวดเร็วต่อการปฏิบัติงาน ๙. สร้างการรับรู้และสื่อสารข้อมูลผลดำเนินงาน บทบาท ภารกิจที่สำคัญ ของกรมควบคุมมลพิษต่อสาธารณะ ๑๐. พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพยากรบุคคลของกรม ๑๑. พัฒนาระบบบริหารจัดการงานภายในองค์กรให้เป็นระบบดิจิทัล ๑๒. จัดทำแผนทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร ๑๓. เสริมสร้างความรู้ พัฒนาศักยภาพ ทักษะสมรรถนะ และส่งเสริมการมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เป็นคนดี คนเก่ง ๑๔. พัฒนาระบบบริหารราชการให้เป็นหน่วยงานที่ทันสมัย มีขีดสมรรถนะสูง มีความยืดหยุ่นคล่องตัวในการทำงาน และปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ โดยการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	ไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ๕. บริหารจัดการของเหลือจากการผลิตและบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบหมุนเวียนใช้ประโยชน์ ลดการสูญเสียในขั้นตอนก่อนถึงผู้บริโภคและขยะอาหาร ๖. เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และสร้างการมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๗. ส่งเสริมการจัดการขยะอาหารในภาคผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ประกอบอาหาร และผู้บริโภค ป้องกันการเกิด การจัดการอาหารส่วนเกินก่อนเป็นขยะอาหาร การนำขยะอาหารไปใช้ประโยชน์ หรือการกำจัดขยะอาหาร
-----------------------------------	---	--	---	--	--

โครงการ สำคัญ	๑. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง (๓๗ ล้านบาท) (กจอ./ศวส./สสภ./สคพ./กม.) ๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย (๑๒๕ ล้านบาท) (กจอ.) ๓. โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ (๑๑ ล้านบาท) (กตพ.)	๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเพื่อลดผลกระทบต่อด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ (๑๙ ล้านบาท) (กจส./สคพ.)	๑. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ (๒๗ ล้านบาท) (กจน./ศวส.) ๒. โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน (๑๒ ล้านบาท) (กตพ./สคพ.) ๓. โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน (๓๓ ล้านบาท) (สคพ.) ๔. โครงการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำแบบบูรณาการ (๑๒ ล้านบาท) (กจน./สคพ.)	๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (๓๖ ล้านบาท) (กตพ.) ๒. โครงการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหมอกพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ (๓ ล้านบาท) (กยผ.) ๓. โครงการเพิ่มรายการผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการขับเคลื่อนการเลือกใช้สินค้าและบริการตามบัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๓ ล้านบาท) (ศวส.) ๔. สนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม (๕๘๐ ล้านบาท) (ทุกหน่วยงาน) ๕. บุคลากรภาครัฐ (๔๑๑ ล้านบาท) (ทุกหน่วยงาน)	๑. โครงการการบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (๕ ล้านบาท) (กจส./สคพ.)
กรอบ วงเงิน	๑๗๓ ล้านบาท	๑๙ ล้านบาท	๘๔ ล้านบาท	๑,๐๓๓ ล้านบาท	๕ ล้านบาท
รวม วงเงิน	๑,๓๑๔ ล้านบาท				

รูปที่ ๒ สรุปสาระสำคัญแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๓

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๓.๑ ภาพรวม

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมควบคุมมลพิษ แผนยุทธศาสตร์กรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ รวมถึงกรอบการพัฒนาและเป้าหมายในระดับสากล โดยมีสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการฯ ดังนี้

๓.๑.๑ วิสัยทัศน์

“น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ
เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน”

๓.๑.๒ พันธกิจ

- ๑) พัฒนากฎหมาย มาตรฐาน เครื่องมือ และกลไกในการจัดการมลพิษที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจและสังคม
- ๒) กำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมาย เพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
- ๓) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน เฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
- ๔) สร้างการรับรู้ สร้างภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการมลพิษ
- ๕) พัฒนาศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
- ๖) ประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนการจัดการมลพิษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและระหว่างประเทศ

๓.๒ รายละเอียดแผนปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ประกอบด้วย ประเด็นสำคัญ ๕ เรื่อง ได้แก่

- ๑) แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง
- ๒) แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย
- ๓) แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางน้ำ
- ๔) แผนปฏิบัติการ เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ
- ๕) แผนปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โดยมีรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

๓.๒.๑ แผนปฏิบัติการ

เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียง

๑) เป้าหมาย : คุณภาพอากาศในพื้นที่เป้าหมายเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. ข้อมูลคุณภาพอากาศที่กรมควบคุมมลพิษตรวจวัดมีความครบถ้วนและถูกต้อง	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐
๒. ร้อยละของจำนวนจังหวัดที่คุณภาพอากาศดีขึ้น	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐
๓. ระดับความสำเร็จของการตรวจสอบตรวจจับและห้ามใช้ยานพาหนะในพื้นที่วิกฤติ	ไม่น้อยกว่า ๒๒,๐๐๐ คัน
๔. แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทยานพาหนะปฏิบัติตามกฎหมาย	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๘

๓) แนวทางการพัฒนา :

แนวทางการพัฒนา

- ๓.๑) กำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ป้องกันการเกิดมลพิษตั้งแต่ต้นทางและขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อลดมลพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่วิกฤติเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและมีการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และแจ้งเตือน
- ๓.๒) ยกระดับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทุกภาคส่วน โดยใช้กลไกการบริหารจัดการเชื่อมโยงจากนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่แบบเบ็ดเสร็จ

แนวทางการพัฒนา (ต่อ)

- ๓.๓) ผลักดันและเร่งรัดการออก (ร่าง) พ.ร.บ. บริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. และอนุบัญญัติ
- ๓.๔) กำหนดมาตรการจัดการและป้องกันมลพิษทางอากาศและเสียง เพื่อลดการระบายนมลพิษทางอากาศและเสียงจากแหล่งกำเนิด
- ๓.๕) พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน และมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิด ทั้งในรูปของปริมาณความเข้มข้นและอัตราการระบายนมลพิษ
- ๓.๖) ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการระบายนมลพิษทางอากาศ (Carrying Capacity) ในพื้นที่วิกฤต/พื้นที่เป้าหมาย เพื่อนำมากำหนดระบบการอนุญาตการระบายนมลพิษในเชิงพื้นที่
- ๓.๗) ศึกษาเพื่อพัฒนาการกำหนดมาตรฐานการระบายนมลพิษในพารามิเตอร์ใหม่ ๆ ในอนาคต
- ๓.๘) สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูล เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

๔) โครงการสำคัญ :

๔.๑) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง

๔.๑.๑) รายละเอียดโครงการ :

- (๑) การจัดการมลพิษทางอากาศในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี เขตควบคุมมลพิษบาตูปุเตและบริเวณใกล้เคียง จังหวัดระยอง และกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า
- (๓) การรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ลดหมอกควันและฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ในพื้นที่ที่เกิดปัญหาวิกฤติ การสร้างเครือข่าย การมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเฝ้าระวังและบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ เช่น การจัดฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและมลพิษทางอากาศที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เป็นต้น
- (๔) การเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ในพื้นที่ภูมิภาคต่างๆ เช่น การสำรวจและประเมินปัจจัยหรือสาเหตุที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศในระดับจังหวัดและระดับ ภูมิภาค การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหารือแนวทางการควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศแบบมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่ การจัดเวทีสัมมนาเชิงวิชาการสร้างการรับรู้สถานการณ์ฝุ่นละอองเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุม การลงพื้นที่เพื่อติดตามประเมินผลตามแนวทาง/มาตรการควบคุมป้องกัน พร้อมให้คำปรึกษาแนะนำในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศแบบมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่ การติดตามตรวจสอบและจัดการปัญหามลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ ในพื้นที่ เป็นต้น

(๕) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการปัญหามลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ได้แก่ การพัฒนาแนวทางการใช้หลักเกณฑ์การจัดทำแผนที่เสียงเชิงกลยุทธ์และการพัฒนามาตรฐานความสั่นสะเทือน เพื่อป้องกันผลกระทบต่อมนุษย์ การจัดทำฐานข้อมูลสถานการณ์และแผนที่เสียงเชิงกลยุทธ์จากกิจกรรมการขนส่งทางอากาศตามแผนแม่บทจัดการมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน ระยะ ๑๕ ปี การจัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติในการลดเสียงจากกิจกรรมสันตนาการ การจัดทำ/แปลเอกสารทางวิชาการเพื่อใช้ประกอบการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายด้านเสียงและความสั่นสะเทือน การสำรวจข้อมูลการรบกวนจากแหล่งกำเนิดเสียงภาคการคมนาคมที่มีต่อชุมชน และการสำรวจเชิงสังคมและตรวจวัดความสั่นสะเทือนจากแหล่งกำเนิดต่างๆ

๔.๑.๒) วงเงิน : ๓๗ ล้านบาท

๔.๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย

๔.๒.๑) รายละเอียดโครงการ :

(๑) การขยายเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศของประเทศไทยให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศ จำนวน ๑๐ สถานี ได้แก่ การติดตั้งใหม่จำนวน ๓ สถานี (จังหวัดพังงา ระนอง เพชรบุรี) และการทดแทนของเดิม ที่มีอายุการใช้งานมากกว่า ๑๒ ปี ซึ่งเสื่อมสภาพและไม่สามารถซ่อมแซมได้ จำนวน ๗ สถานี รวมทั้งหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ที่มีอายุการใช้งานมากกว่า ๑๐ ปี

(๒) การปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ข้อมูลคุณภาพอากาศ กรมควบคุมมลพิษ ที่มีอายุการใช้งานมากกว่า ๑๕ ปี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บข้อมูลคุณภาพอากาศและเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ AQMTHAI ของศูนย์ข้อมูลคุณภาพอากาศ

(๓) การปรับปรุงศูนย์สื่อสารการแก้ไขปัญหาพิษทางอากาศ กรมควบคุมมลพิษ

(๔) การดูแลและบำรุงรักษาสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศให้สามารถดำเนินการได้ตามปกติ มีข้อมูลครบถ้วนและสามารถรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศได้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

๔.๒.๒) วงเงิน : ๑๒๕ ล้านบาท

๔.๓) โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ

๔.๓.๑) รายละเอียดโครงการ :

(๑) การตรวจสอบ ตรวจจับ และห้ามใช้ยานพาหนะที่ระบายมลพิษเกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

(๒) การเพิ่มขีดความสามารถในการตรวจสอบและตรวจจับรถยนต์ควันดำเสียงดัง โดยการเสริมสร้างศักยภาพให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๔.๓.๒) วงเงิน : ๑๑ ล้านบาท

๓.๒.๒ แผนปฏิบัติการ

เรื่อง การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย

๑) เป้าหมาย : การจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตรายของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. จำนวนจังหวัดที่ได้รับคำแนะนำในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	๗๗ จังหวัด
๒. จำนวนพื้นที่ดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายตามคำแนะนำของกรมควบคุมมลพิษ	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

๓) แนวทางการพัฒนา :

แนวทางการพัฒนา
๓.๑) ผลักดันและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตรายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ๓.๒) ขับเคลื่อนแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องและการแก้ไขปัญหา มลพิษจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓.๓) จัดทำหลักเกณฑ์/แนวทางด้านวิชาการในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมลพิษจากการกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ๓.๔) ขับเคลื่อนมาตรการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และซากบรรจุภัณฑ์สารเคมี ๓.๕) พัฒนาพื้นที่ต้นแบบ/ Best Practice ด้านการจัดการของเสียอันตรายชุมชนและซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ขยายผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีปัญหาด้านการจัดการของเสียอันตรายชุมชนและซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ๓.๖) ขับเคลื่อนการลดขยะพลาสติกให้เป็นไปตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แนวทางการพัฒนา (ต่อ)

- ๓.๗) ขับเคลื่อนมาตรการลด คัดแยก และส่งเสริมให้มีการนำขยะมาใช้ประโยชน์ตามหลักการ BCG ส่งเสริมให้ลดขยะเป็นศูนย์
- ๓.๘) สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ สื่อสารข้อมูล เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ มูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย
- ๓.๙) ติดตาม แก้ไข ฟื้นฟู และประเมินค่าความเสียหายพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ

๔) โครงการสำคัญ :

๔.๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเพื่อลดผลกระทบด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

๔.๑.๑) รายละเอียดโครงการ :

(๑) การพัฒนาปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยการติดตาม กำกับการแก้ไขปัญหาและตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อลดมลพิษที่เกิดจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย การพัฒนาศักยภาพการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องในภาพรวมของประเทศและพื้นที่

(๒) การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในระดับพื้นที่ ตามนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยขับเคลื่อนการวางระบบการคัดแยกขยะ เก็บขนขยะแบบแยกประเภท และออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ขับเคลื่อนการจัดการขยะพลาสติกและเตรียมความพร้อมรองรับมาตรการระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก ขับเคลื่อนการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนและซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ยกระดับสถานรวบรวมและถอดแยกของเสียอันตรายจากชุมชนรวมซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้ถูกต้อง และตรวจสอบและติดตามการจัดการของเสียอันตรายจากสถานประกอบกิจการที่ไม่เข้าข่ายโรงงานในพื้นที่ชุมชน

(๓) การพัฒนาระบบการเรียกคืนและจัดการบรรจุภัณฑ์ ซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยการสำรวจข้อมูลเส้นทางการไหลของซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รายผลิตภัณฑ์ การนำร่องพื้นที่ทดสอบระบบขององค์กร PRO ในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ การพัฒนาศักยภาพในการบังคับใช้กฎหมายและเตรียมความพร้อมรองรับกฎหมายใหม่ และการตรวจสอบและประเมินการตกค้างของขยะพลาสติกในสิ่งแวดล้อม

๔.๑.๒) วงเงิน : ๑๙ ล้านบาท

๑) เป้าหมาย : คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. แหล่งน้ำเป้าหมายได้รับการยกระดับการจัดการคุณภาพน้ำ	๒๒ กลุ่มน้ำ
๒. แหล่งน้ำผิวดินมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐
๓. แหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมในพื้นที่เป้าหมายได้รับการติดตามตรวจสอบ	๑,๖๘๒ แหล่ง
๔. แหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการ	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐

๓) แนวทางการพัฒนา :

แนวทางการพัฒนา
๓.๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์
๓.๒) สนับสนุนการจัดสร้างและเพิ่มศักยภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และศักยภาพของท้องถิ่น และการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย
๓.๓) สนับสนุนให้ผู้ประกอบการและประชาชนลดการใช้น้ำ ให้มีการจัดการน้ำเสียก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม การนำน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดกลับไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่
๓.๔) ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาตราฐานการจัดการน้ำเสียไปใช้เป็นเงื่อนไขในการขออนุมัติ อนุญาต ก่อสร้างอาคารและสถานประกอบการ
๓.๕) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ตะกอนดินและสัตว์น้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ชายฝั่งทะเล และนอกชายฝั่งทะเลทั่วประเทศ
๓.๖) เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนสถานการณ์คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉินที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ
๓.๗) เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำเสียและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ
๓.๘) สนับสนุนเครือข่ายช่วยเฝ้าระวังและติดตามการลักลอบระบายน้ำเสีย
๓.๙) ออกกลาถึงบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพสูง ส่งเสริมการจัดการน้ำเสียในระดับครัวเรือน เพื่อลดภาระการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม

๔) โครงการสำคัญ :

๔.๑) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์

๔.๑.๑) รายละเอียดโครงการ :

(๑) การฟื้นฟูคุณภาพน้ำในพื้นที่แหล่งน้ำเป้าหมาย โดยการรวบรวมข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำเป้าหมายเพื่อป้องกันปัญหาและสาเหตุ การทบทวนและปรับปรุง แนวทางการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในแต่ละพื้นที่ การประชุมหารือร่วมกับจังหวัด คณะกรรมการลุ่มน้ำ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ การติดตามประเมินผล ตรวจวัดคุณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำเป้าหมายเป็นระยะ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อไป

(๒) การประสานการดำเนินงานแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่โครงการพระราชดำริ ได้แก่ การดำเนินการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ และการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในคลองสาขาในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ภายใต้โครงการจิตอาสาพระราชทาง ๙๐๔ วปร. เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการแก้ไขปัญหา

(๓) การติดตามประเมินผลประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร ได้แก่ การสำรวจรวบรวมข้อมูลสถานภาพการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร จำนวน ๑๕๖ แห่ง การติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย โดยวิเคราะห์คุณภาพน้ำก่อนเข้าระบบและน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสีย การสำรวจปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข และให้คำแนะนำเบื้องต้นในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ส่งเสริมการนำน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบันทึกข้อมูลสถานภาพการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียในฐานข้อมูลระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน (DSPOT) และการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียจากภาคชุมชน โดยการผลักดันการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนแห่งใหม่ หรือเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียเดิม ๓๓ แห่ง

(๕) การส่งเสริมการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดทำแนวทางในการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถกำหนดค่าบริการได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ และเป็นไปตามหลักการผู้ก่อให้เกิดมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle : PPP)

(๖) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียจากฟาร์มสุกร ได้แก่ การติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาน้ำเสียจากฟาร์มสุกรในพื้นที่จังหวัดราชบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ให้คำแนะนำผู้ประกอบการฟาร์มสุกรในการจัดการน้ำเสีย และการตรวจสอบแหล่งที่มาของการปนเปื้อนมลพิษ (Microbial Source Tracking : MST) จากแหล่งกำเนิดน้ำเสียประเภทฟาร์มปศุสัตว์และชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง

๔.๑.๒) วงเงิน : ๒๗ ล้านบาท

๔.๒) โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน

๔.๒.๑) รายละเอียดโครงการ :

(๑) การตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

(๒) การตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการปล่อยมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำใต้ดิน

(๓) การพัฒนาศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐและแหล่งกำเนิดมลพิษในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยการจัดฝึกอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐในการติดตามตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ การจัดประชุมชี้แจง สื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ แนวทางการดำเนินงาน ติดตาม ตรวจสอบ ควบคุม กำกับ และบังคับใช้กฎหมาย เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการน้ำเสีย สร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของแหล่งกำเนิดมลพิษในการจัดการปัญหามลพิษทางน้ำ

๔.๒.๒) วงเงิน : ๑๒ ล้านบาท

๔.๓) โครงการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำแบบบูรณาการ

๔.๓.๑) รายละเอียดโครงการ :

(๑) การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินทั่วประเทศ โดยการติดตามตรวจสอบพารามิเตอร์ที่กำหนดในมาตรฐานและมลพิษอุบัติใหม่ เช่น เชื้อดื้อยา และไมโครพลาสติก เป็นต้น เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์/แนวโน้มปัญหาคุณภาพน้ำ และรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินทั่วประเทศ

(๒) การบริหารจัดการระบบการรายงานผลคุณภาพน้ำแบบ Real Time

(๓) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและการรายงานคุณภาพน้ำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเป็นฐานข้อมูลคุณภาพน้ำใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ และเตือนภัยคุณภาพน้ำได้ทันทั่วทั้ง

๔.๓.๒) วงเงิน : ๑๒ ล้านบาท

๔.๔) โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

๔.๔.๑) รายละเอียดโครงการ :

(๑) การสำรวจแหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปาหมู่บ้าน และระบบประปาหมู่บ้าน

(๒) การเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจวิเคราะห์ และจัดทำฐานข้อมูลเพื่อประเมินคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำดิบและระบบประปาหมู่บ้าน สำหรับประเมินคุณภาพน้ำดิบและน้ำประปาที่เหมาะสมต่อการอุปโภคบริโภค

(๓) การจัดหาครุภัณฑ์ที่ใช้ในการทดสอบตัวอย่างน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคตามมาตรฐาน

(๔) การจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำดิบสำหรับการผลิตน้ำประปาเพื่อการอุปโภคและบริโภค การเก็บตัวอย่างน้ำ การรักษาสภาพตัวอย่าง และการปรับปรุงคุณภาพน้ำ

(๕) การจัดประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาโครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมแก่ประชาชนผู้ใช้น้ำ

(๖) การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ชุดทดสอบคุณภาพน้ำอย่างง่าย อุปกรณ์ในการเก็บตัวอย่างน้ำดิบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำดิบให้เหมาะสมต่อการนำมาอุปโภคบริโภค

(๗) การพัฒนาระบบการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 เพื่อสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นในผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

(๘) การพัฒนาเกณฑ์ในการคุ้มครองแหล่งน้ำดิบสู่การผลิตน้ำประปาสะอาด

๔.๔.๒) วงเงิน : ๓๓ ล้านบาท

๓.๒.๔ แผนปฏิบัติการ

เรื่อง การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ

๑) เป้าหมาย : มีเครื่องมือและกลไกที่ใช้ในการบริหารจัดการมลพิษอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้รวดเร็วขึ้น

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. รายการผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในบัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐

๓) แนวทางการพัฒนา :

แนวทางการพัฒนา
๓.๑) พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
๓.๒) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓.๓) จัดทำระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับมลพิษให้สืบค้นและเข้าถึงได้ง่าย
๓.๔) เพิ่มประสิทธิภาพด้านการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ และการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากปัญหามลพิษให้แก่ประชาชน
๓.๕) พัฒนาระบบการทำงานเปลี่ยนผ่านสู่ระบบ Digital (Data Source, Data management, Data Analytics, Data Utilization) และเชื่อมโยงฐานข้อมูลสู่ระบบ Digital
๓.๖) พัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ระบบเพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เผยแพร่ข้อมูล และแจ้งเตือน
๓.๗) เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือ อุปกรณ์ และห้องปฏิบัติการ เพื่รองรับการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหามลพิษ
๓.๘) ยกระดับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมควบคุมมลพิษให้ทันสมัย สะดวก รวดเร็วต่อการปฏิบัติงาน
๓.๙) สร้างการรับรู้และสื่อสารข้อมูลผลดำเนินงาน บทบาท ภารกิจที่สำคัญ ของกรมควบคุมมลพิษต่อสาธารณะ
๓.๑๐) พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพยากรบุคคลของกรม

แนวทางการพัฒนา (ต่อ)

- ๓.๑๑) พัฒนาระบบบริหารจัดการงานภายในองค์กรให้เป็นระบบดิจิทัล
- ๓.๑๒) จัดทำแผนทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร
- ๓.๑๓) เสริมสร้างความรู้ พัฒนาศักยภาพ ทักษะ สมรรถนะ และส่งเสริมการมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เป็นคนดี คนเก่ง
- ๓.๑๔) พัฒนาระบบบริหารราชการให้เป็นหน่วยงานที่ทันสมัย มีขีดสมรรถนะสูง มีความยืดหยุ่น คล่องตัวในการทำงาน และปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

๔) โครงการสำคัญ :

๔.๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

๔.๑.๑) รายละเอียดโครงการ :

- (๑) การดำเนินงานปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการลงพื้นที่ตรวจพิสูจน์ เก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อม และดำเนินการตามกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การเฝ้าระวังผลกระทบจากการนำเข้าสู่สิ่งผิดกฎหมายที่ก่อมลพิษจากต่างประเทศที่ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างและรุนแรง
- (๒) การตรวจสอบและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ เช่น การปล่อยน้ำเสีย มลพิษทางอากาศ กลิ่นเหม็น เสียงดัง ขยะพิษต่างๆ เป็นต้น
- (๓) การเพิ่มศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ด้านมลพิษของประชาชนให้กับหน่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อมส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (Train the Trainer) เพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน ถ่ายทอดองค์ความรู้ และขยายเครือข่ายพิทักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้อย่างเข้มแข็ง

๔.๑.๒) งบประมาณ : ๓๖ ล้านบาท

๔.๒) โครงการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ

๔.๒.๑) รายละเอียดโครงการ :

- (๑) การขับเคลื่อนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาตรการ/แนวทาง/โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญในการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ ๑๓ จังหวัด ไปดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษในเขตควบคุมมลพิษแต่ละพื้นที่
- (๒) การสำรวจ จัดเก็บข้อมูล และพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ๑๓ จังหวัด

(๓) การประชุมคณะอนุกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ระดับจังหวัด ๑๓ จังหวัด เพื่อขับเคลื่อน กำกับดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินงานในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ และการจัดประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ เพื่อประสาน ขับเคลื่อน ติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะข้อคิดเห็นเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษในเขตควบคุมมลพิษ

(๔) การวิเคราะห์และประเมินสถานภาพผลการดำเนินงานและถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหา มลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษในระดับพื้นที่ใน ๑๓ จังหวัด

๔.๒.๒) วงเงิน : ๓ ล้านบาท

๔.๓) โครงการเพิ่มรายการผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

และการขับเคลื่อนการเลือกใช้สินค้าและบริการตามบัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๓.๑) รายละเอียดโครงการ :

(๑) การเพิ่มจำนวนสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในบัญชีรายชื่อสินค้าและบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ โดยการจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานให้การรับรองฉลาก สิ่งแวดล้อม เพื่อหารือเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การหารือร่วมกับหน่วยงานผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย ผู้ให้บริการสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๔ กลุ่มประเภทสินค้าและบริการ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในบัญชีรายชื่อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ และขยายความร่วมมือเพื่อเพิ่มปริมาณสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในตลาด

(๒) การส่งเสริมให้มีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผ่านเครือข่าย ความร่วมมือผู้บริโภค เช่น การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนาเพื่อสร้างความรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การคัดเลือกหน่วยงานต้นแบบระดับท้องถิ่น การแบ่งปันประสบการณ์การส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านแนวปฏิบัติที่ดี เป็นต้น

(๓) การพัฒนาและปรับปรุงระบบออนไลน์บัญชีรายชื่อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ

๔.๓.๒) วงเงิน : ๓ ล้านบาท

๔.๔) สนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม

๔.๔.๑) รายละเอียดโครงการ :

(๑) พัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการองค์กรและการควบคุมมลพิษ

(๒) การดำเนินงานตามพันธกรณีและความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยจัดทำเท่าที่การขับเคลื่อน การดำเนินงานตามอนุสัญญา พันธกรณี และข้อตกลงระหว่างประเทศในการจัดการมลพิษ ติดตามการดำเนินงาน และพัฒนาคู่มือด้านวิชาการภายใต้อนุสัญญา พันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการจัดการมลพิษ และ เข้าร่วมประชุมรัฐภาคี พันธกรณี และความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการมลพิษ

๔.๔.๒) วงเงิน : ๕๘๐ ล้านบาท

๓.๒.๕ แผนปฏิบัติการ

เรื่อง การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ

๑) เป้าหมาย : ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากสาขาการจัดการของเสียลดลง

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. สัดส่วนขยะอาหารเทียบกับขยะมูลฝอยชุมชนลดลงเหลือ	ไม่เกินร้อยละ ๓๐
๒. จังหวัดมีเครือข่ายในการจัดการขยะอาหารและอาหารส่วนเกิน	ร้อยละ ๒๐

๓) แนวทางการพัฒนา :

แนวทางการพัฒนา
๓.๑) ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓.๒) ส่งเสริมและพัฒนาระบบที่เอื้อต่อการรีไซเคิลตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เกิดการหมุนเวียน นำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ
๓.๓) พัฒนาเครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคของเสียชุมชน
๓.๔) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการลดของเสียจากกระบวนการผลิต และส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
๓.๕) บริหารจัดการของเสียจากการผลิตและบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบหมุนเวียน ใช้ประโยชน์ ลดการสูญเสียในขั้นตอนก่อนถึงผู้บริโภคและขยะอาหาร
๓.๖) เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และสร้างการมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๓.๗) ส่งเสริมการจัดการขยะอาหารในภาคผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ประกอบอาหาร และผู้บริโภค ป้องกันการเกิด การจัดการอาหารส่วนเกินก่อนเป็นขยะอาหาร การนำขยะอาหารไปใช้ประโยชน์ หรือการกำจัดขยะอาหาร

๔) โครงการสำคัญ :

๔.๑) โครงการการบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์

๔.๑.๑) รายละเอียดโครงการ :

(๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะอาหารและอาหารส่วนเกินในภาคผู้ประกอบการอาหาร ผู้จำหน่ายอาหาร และผู้บริโภค โดยการขับเคลื่อนการจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหารในระดับประเทศ การสร้างเครือข่ายในการจัดการขยะอาหารและอาหารส่วนเกินในระดับพื้นที่ และนำร่องพื้นที่จัดการขยะอาหารในภาคผู้ประกอบการ

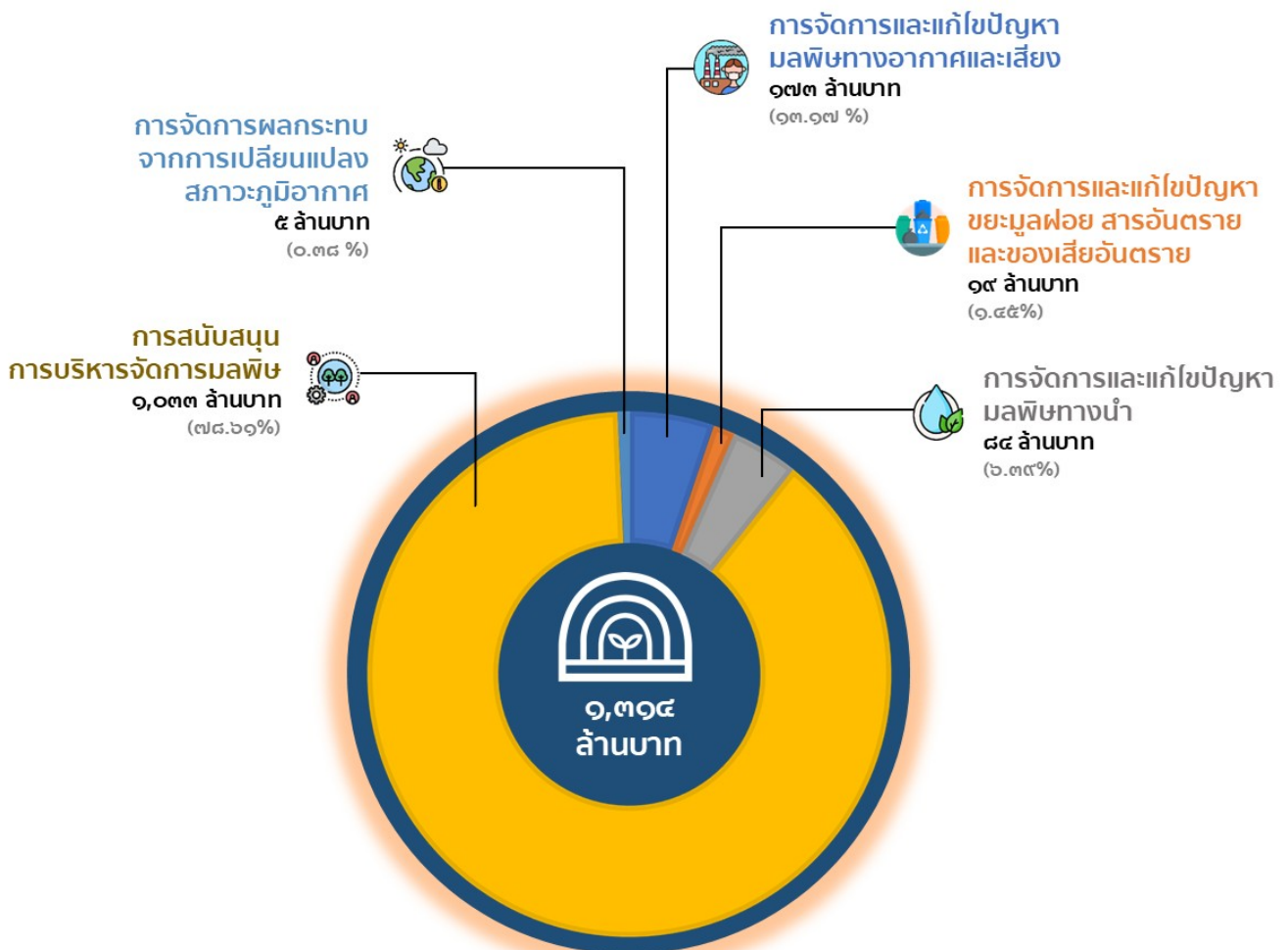
(๒) การประเมินและวิเคราะห์การลดก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และการพัฒนาศักยภาพในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดขยะมูลฝอยและการลดก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการขยะมูลฝอยในระดับพื้นที่

๔.๑.๒) วงเงิน : ๕ ล้านบาท

ส่วนที่ ๔

กรอบวงเงินภายใต้แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

กรมควบคุมมลพิษ ได้กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นจำนวน ๑,๓๑๔ ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

รูปที่ ๓ กรอบวงเงินภายใต้แผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

กรอบวงเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ วงเงิน ๑,๓๑๔ ล้านบาท

* หน่วย : ล้านบาท

แผนปฏิบัติการราชการ		หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้ในประเทศ/ต่างประเทศ
 ๑. การจัดการและแก้ไขปัญหาหมลพิษทางอากาศและเสียง			๑๗๓	-	-
๑.๑	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมลพิษทางอากาศและเสียง	กจอ./ศวส./สกก./กกม./สคพ.	๓๗		
๑.๒	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย	กจอ.	๑๒๕		
๑.๓	โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ	กตพ.	๑๑		
 ๒. การจัดการและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย			๑๙	-	-
๒.๑	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเพื่อลดผลกระทบต่อด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่	กจส./สคพ.	๑๙		
 ๓. การจัดการและแก้ไขปัญหาหมลพิษทางน้ำ			๘๔	-	-
๓.๑	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์	กจน./ศวส.	๒๗		
๓.๒	โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน	กตพ./สคพ.	๑๒		
๓.๓	โครงการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำแบบบูรณาการ	กจน./สคพ.	๑๒		
๓.๔	โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน	สคพ.	๓๓		
 ๔. การสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ			๑,๐๓๓	-	-
๔.๑	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม	กตพ.	๓๖		
๔.๒	โครงการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหมลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ	กยผ.	๓		
๔.๓	โครงการเพิ่มรายการผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการขับเคลื่อนการเลือกซื้อสินค้าและบริการตามบัญชีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ศวส.	๓		
๔.๔	สนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม	ทุกหน่วยงาน	๕๘๐		
๔.๕	รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ	ทุกหน่วยงาน	๔๑๑		
 ๕. การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ			๕	-	-
๕.๑	โครงการบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์	กจส./สคพ.	๕		
รวม			๑,๓๑๔	ล้านบาท	

อักษรย่อชื่อหน่วยงาน

- กจน. : กองจัดการคุณภาพน้ำ
- กจส. : กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- กจอ. : กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
- กกม. : กองกฎหมาย
- กยผ. : กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
- กตพ. : กองตรวจมลพิษ
- สกก. : สำนักงานเลขานุการกรม
- สคพ. : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ – ๑๖
- ศวส. : ศูนย์ปฏิบัติการวิเคราะห์มลพิษและสิ่งแวดล้อม
- ศทส. : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- กพร. : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- กตณ. : กลุ่มตรวจสอบภายใน

ส่วนที่ ๕

การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล

๕.๑ หลักการและเหตุผล

แผนปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทางให้มีประสิทธิภาพ และถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันในแต่ละระดับ ตั้งแต่ส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยปัจจัยความสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกองค์กร ในการร่วมดำเนินการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งระบบ

๕.๒ การถ่ายทอดยุทธศาสตร์แบบบูรณาการ

กรมควบคุมมลพิษมีการปรับโครงสร้างหน่วยงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ทั้ง ๑๖ แห่ง มาปฏิบัติงานภายใต้สังกัดกรมควบคุมมลพิษ เพื่อให้การบริหารจัดการและแก้ไขปัญหามลพิษในระดับพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น กรมควบคุมมลพิษ จึงได้มีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติราชการกรมควบคุมมลพิษไปสู่บุคลากรทุกระดับทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้ดำเนินการสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีโครงสร้างของหน่วยงาน ตามรูปที่ ๔

รูปที่ ๔ โครงสร้างกรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ มีแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นโยบายรัฐบาลด้านสิ่งแวดล้อม และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยมีการขั้นตอนการถ่ายยุทธศาสตร์ ดังนี้

๕.๒.๑ การนำแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ของแผนปฏิบัติการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป้าหมาย ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหาร กอง ศูนย์ สคพ. และกลุ่ม ใช้เป็นกรอบแนวทางในการถ่ายทอดยุทธศาสตร์จากระดับกรมลงสู่ระดับกอง ศูนย์ กลุ่ม และ สคพ. ต่อไป

๕.๒.๒ การกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา และโครงการสำคัญ โดยจัดทำตารางการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน เพื่อแสดงถึงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด เป้าหมาย และหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน

๕.๒.๓ การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล เพื่อติดตามและตรวจสอบการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ว่าสามารถถ่ายทอดไปยังหน่วยงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน

๕.๒.๔ ปรับตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และสื่อสารสร้างความเข้าใจและสร้างการรับรู้ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคล

๕.๓ การติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญในการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผน เพื่อประเมินความสามารถในการตอบสนองต่อเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และทบทวนปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

๕.๓.๑ ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform: eMENSCR) เป็นการติดตาม ตรวจสอบ แผนงานหรือโครงการสำคัญ เพื่อตอบเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนระดับต่าง ๆ ของประเทศ

๕.๓.๒ แผนปฏิบัติงาน (Action Plan) แผนงาน/โครงการสำคัญของกรมควบคุมมลพิษ เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานแผนงาน/โครงการสำคัญของกรม โดยสรุปผลการประเมินผลสัมฤทธิ์เทียบกับเป้าหมายของแผนปฏิบัติงานรายไตรมาส และรายเดือน พร้อมทั้งวิเคราะห์/สรุปสถิติการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ

๕.๓.๓ การติดตามและประเมินผลรายปี จะดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ ของกอง ศูนย์ กลุ่ม และ สคพ. โดยเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานและนำมาวิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าสอดคล้องบรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนอย่างไร เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าการดำเนินงาน รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และติดตามประเมินผลเป็นรายปี เพื่อติดตามความก้าวหน้าและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนฯ และนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลดังกล่าว มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแผนในปีถัดไป

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เลขที่ 92 ซอยพหลโยธิน 7 แขวงพญาไท
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ O 2298 2235
โทรสาร O 2298 5394
www.pcd.go.th

